

Zorgfoto Weerterland & Cranendonck

Augustus 2011

Inhoud

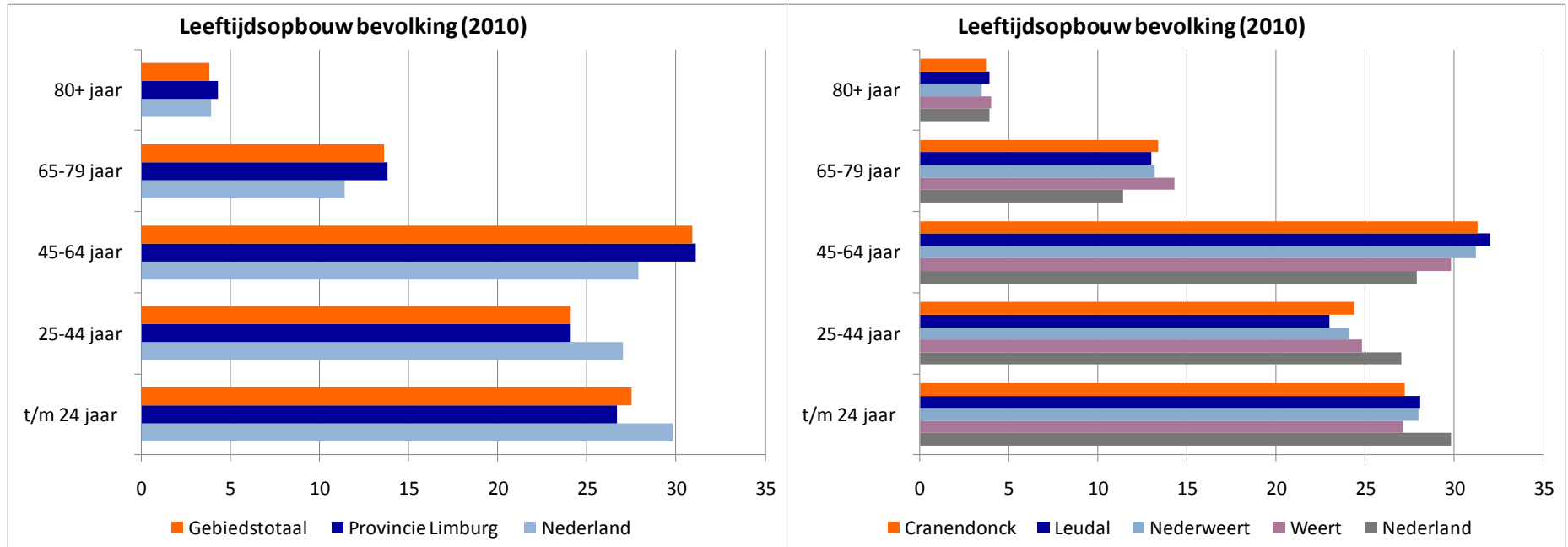
- Zorgvraag (huidig)
- Zorgaanbod
- Zorgvraag (toekomst)
- Arbeidsmarkt
- Conclusie

Rabobank

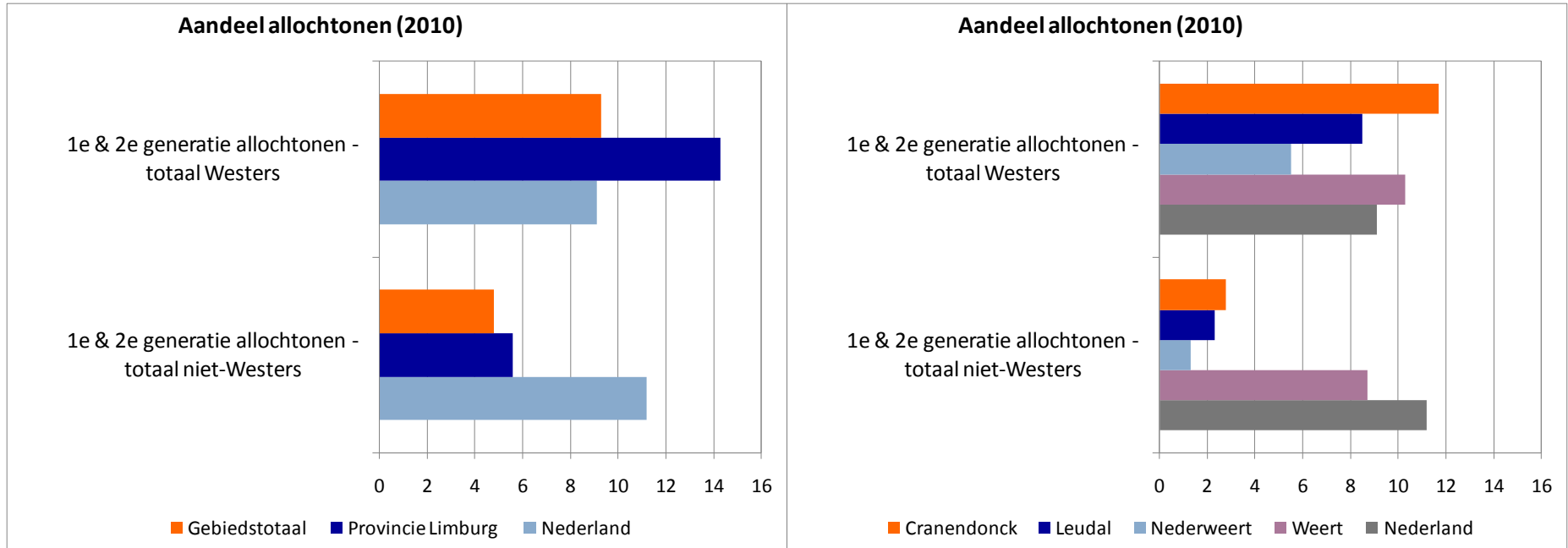
Zorgvraag (huidig)

Bevolkingssamenstelling (1)

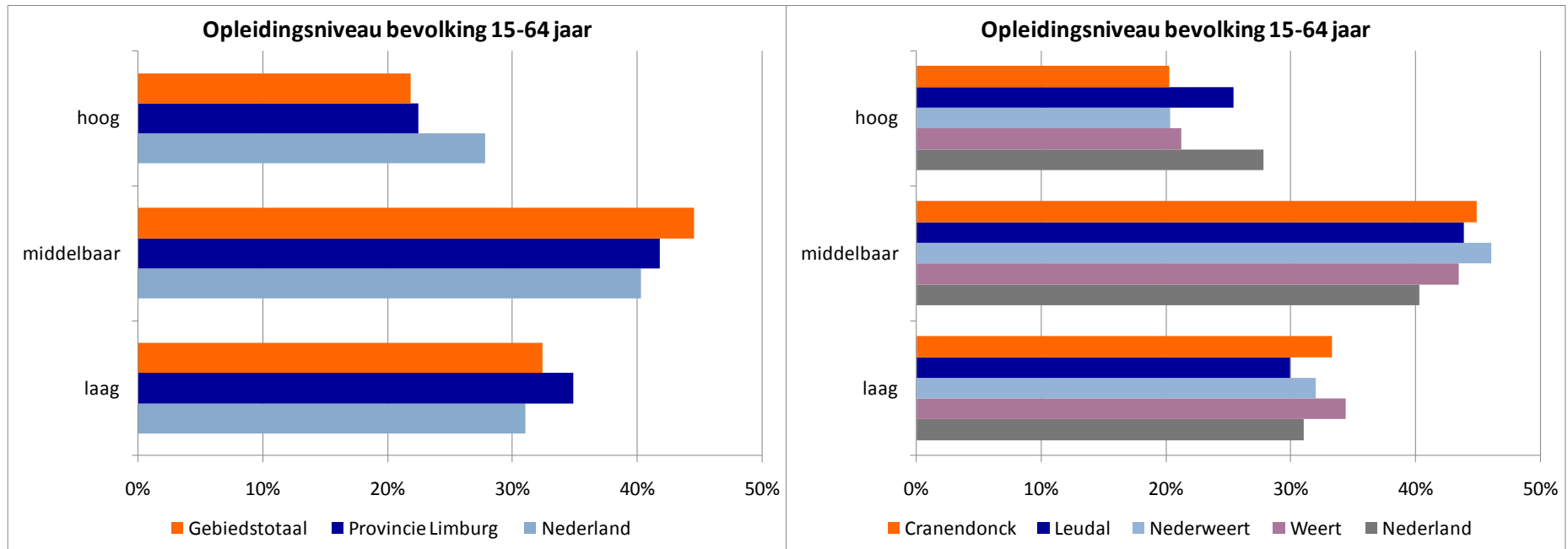
- De regio W&C is relatief sterk vergrijsd.
- Vooral de gemeente Weert telt veel senioren. Ruim 18% van de bevolking is hier 65 jaar of ouder.
- In alle gemeenten is het aandeel personen tot 45 jaar minder vertegenwoordigd in vergelijking met Nederland.

Bevolkingssamenstelling (2)

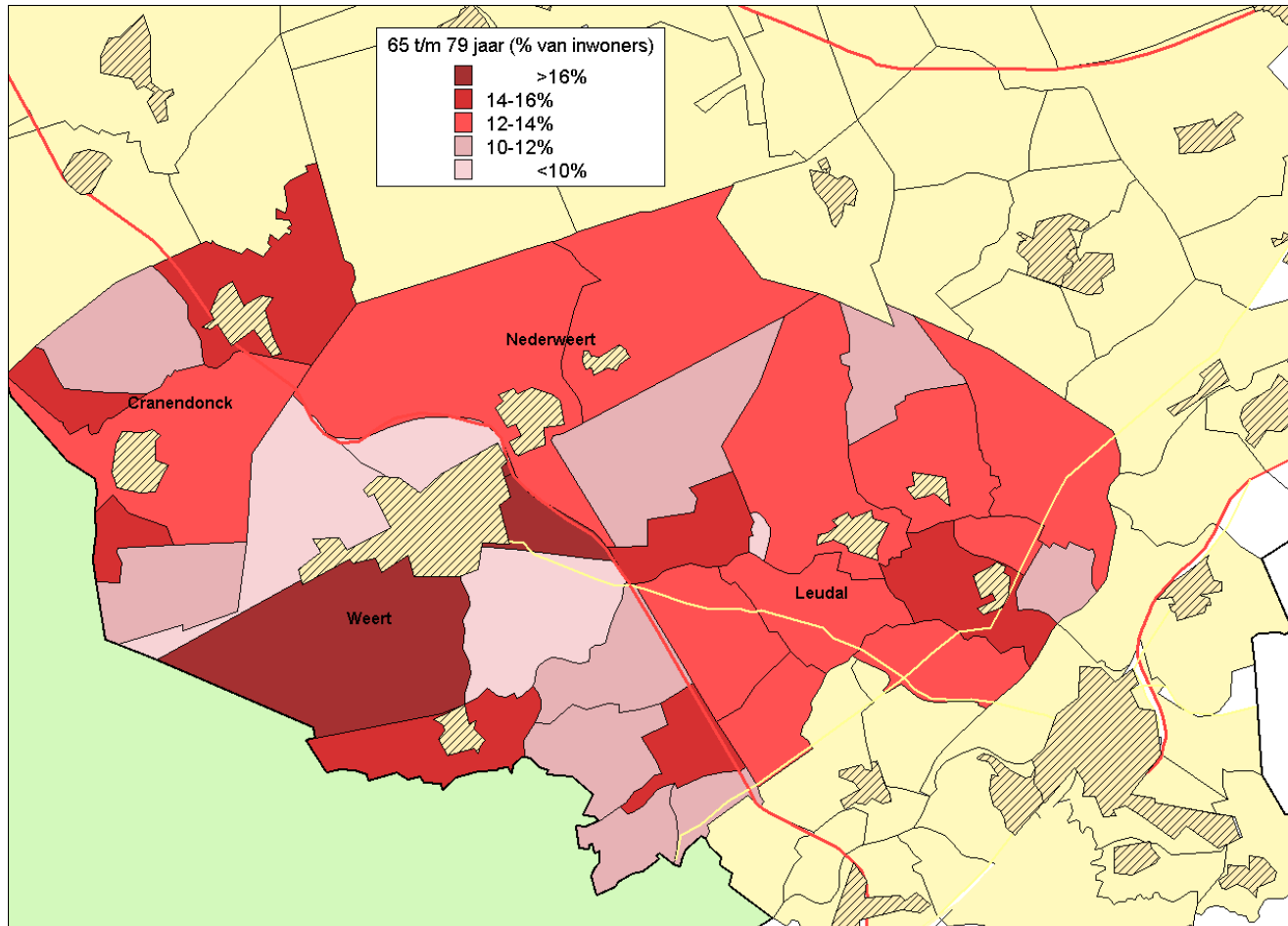
- De regio W&C telt relatief weinig niet-westerse allochtonen.
- In Cranendonck en Weert ligt het aandeel westerse allochtonen hoger dan in Nederland.
- Van alle gemeenten kent Weert relatief het meeste aandeel allochtonen.

Bevolkingssamenstelling (3)

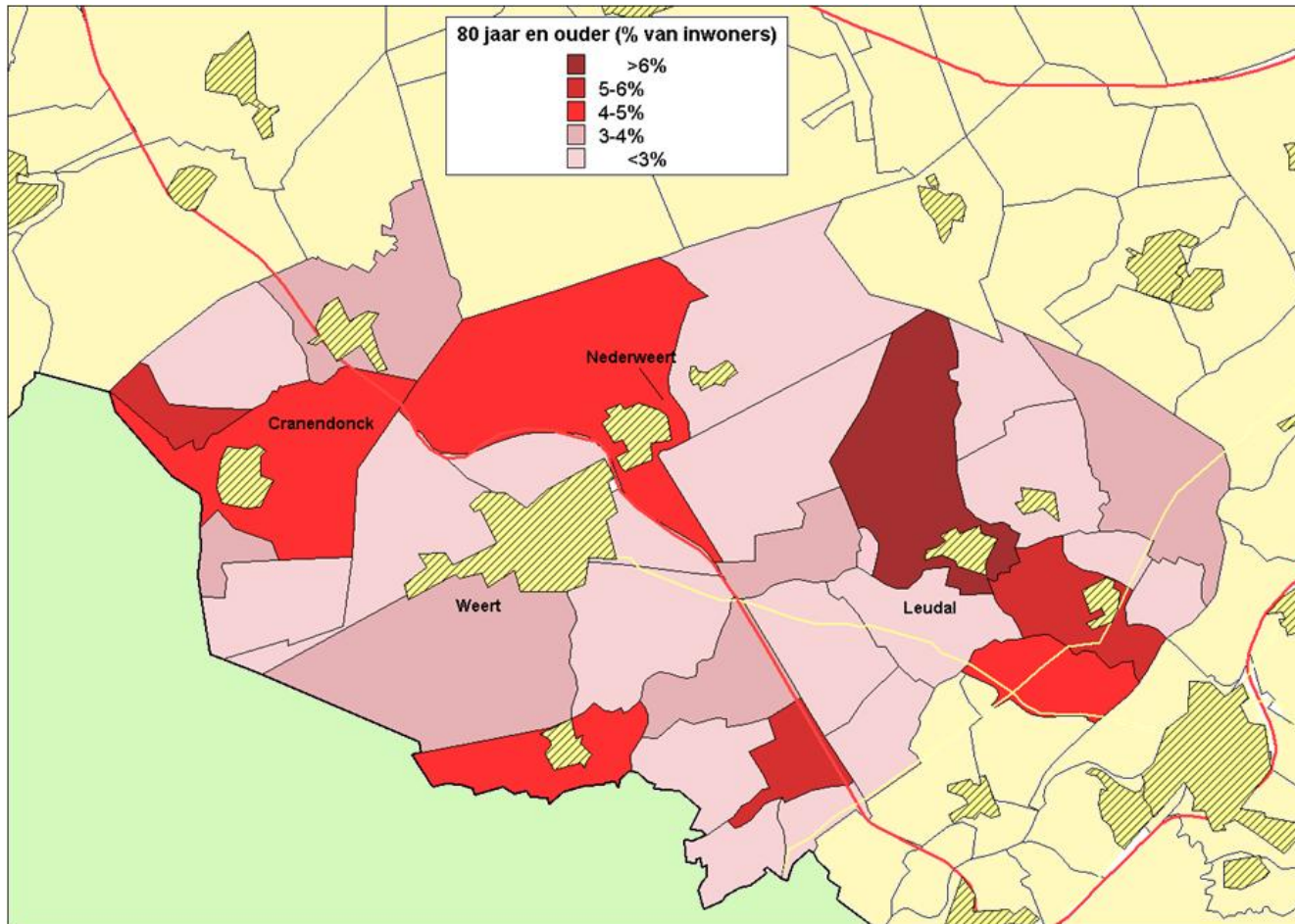
- De regio W&C kent relatief weinig hoogopgeleiden.
- Circa 45% van de bevolking is middelbaar opgeleid (MBO).
- Binnen de regio heeft Leudal het hoogste aandeel hoogopgeleiden. Weert heeft het hoogste aandeel laagopgeleiden.

Ouderen per wijk (65 t/m 79 jaar)

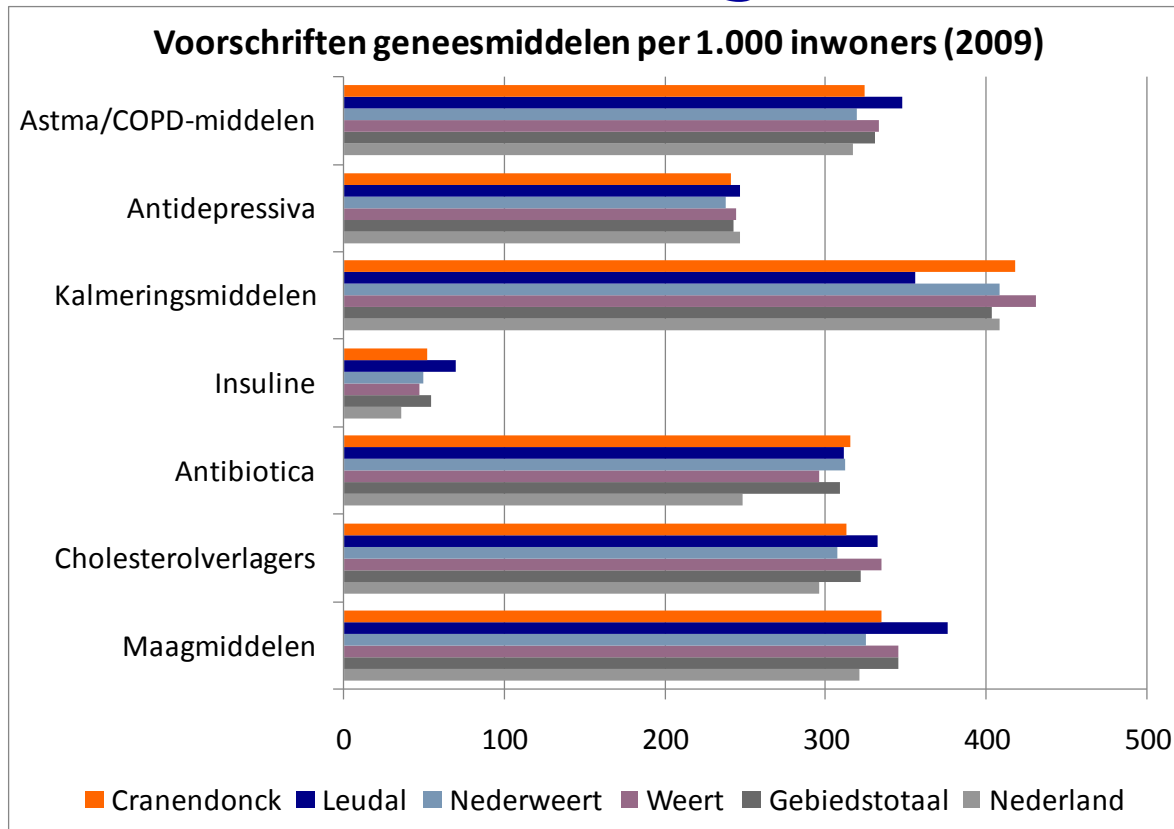
- De meeste ouderen bevinden zich in Groenewoud/Leuken en het randgebied Z/O van Weert. Eenvijfde van de inwoners van deze wijken is 65 jaar of ouder.

Ouderen per wijk (80 jaar en ouder)

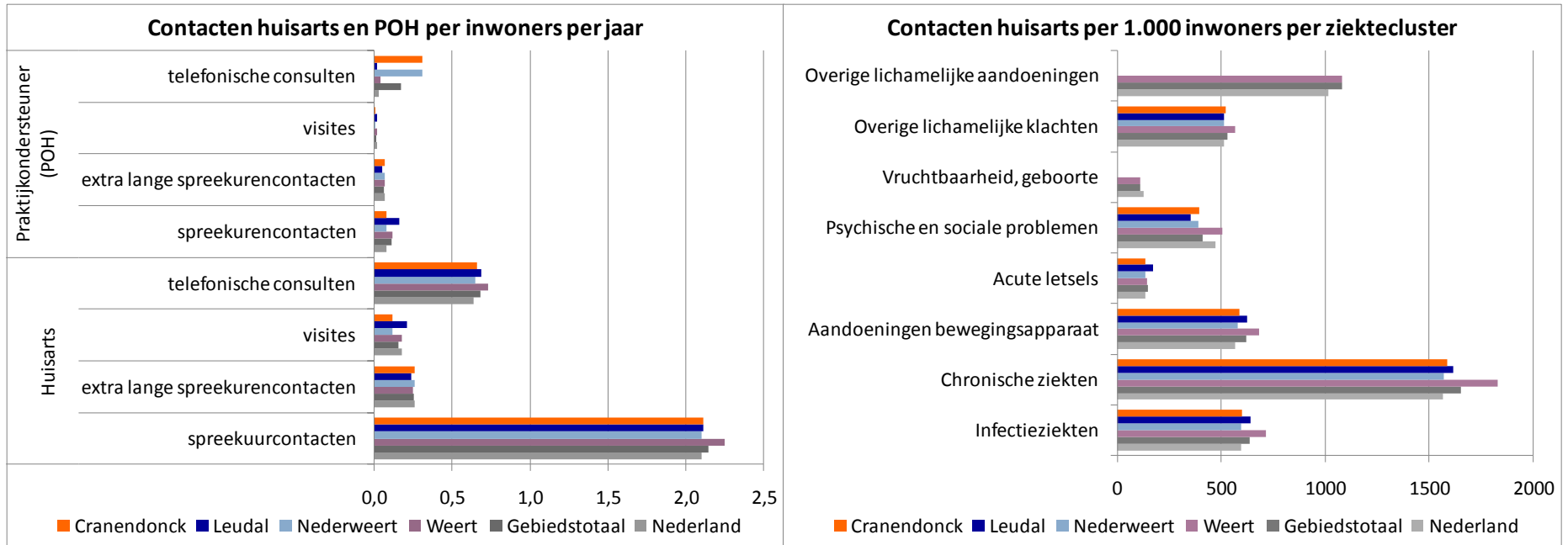
- Daarnaast bevinden zich veel senioren in de wijken Hunsel, Heythuysen en Haelen in Leudal.
- In Cranendonck wonen de meeste ouderen in de wijk Gastel.

Geneesmiddelengebruik

- In de regio W&C worden op dit moment relatief veel geneesmiddelen voorgeschreven.
- Kalmeringsmiddelen en maagmiddelen worden het meest voorgeschreven.
- In de gemeente Leudal ligt het geneesmiddelengebruik het hoogst.

Huisartscontact

- Het aantal spreekuurcontacten met de huisarts ligt in de regio hoger dan het landelijke gemiddelde.
- Met name in Weert heeft men relatief vaak contact met de huisarts vanwege infectieziekten, chronische aandoeningen en aandoeningen aan het bewegingsapparaat.

Ziekteclusters

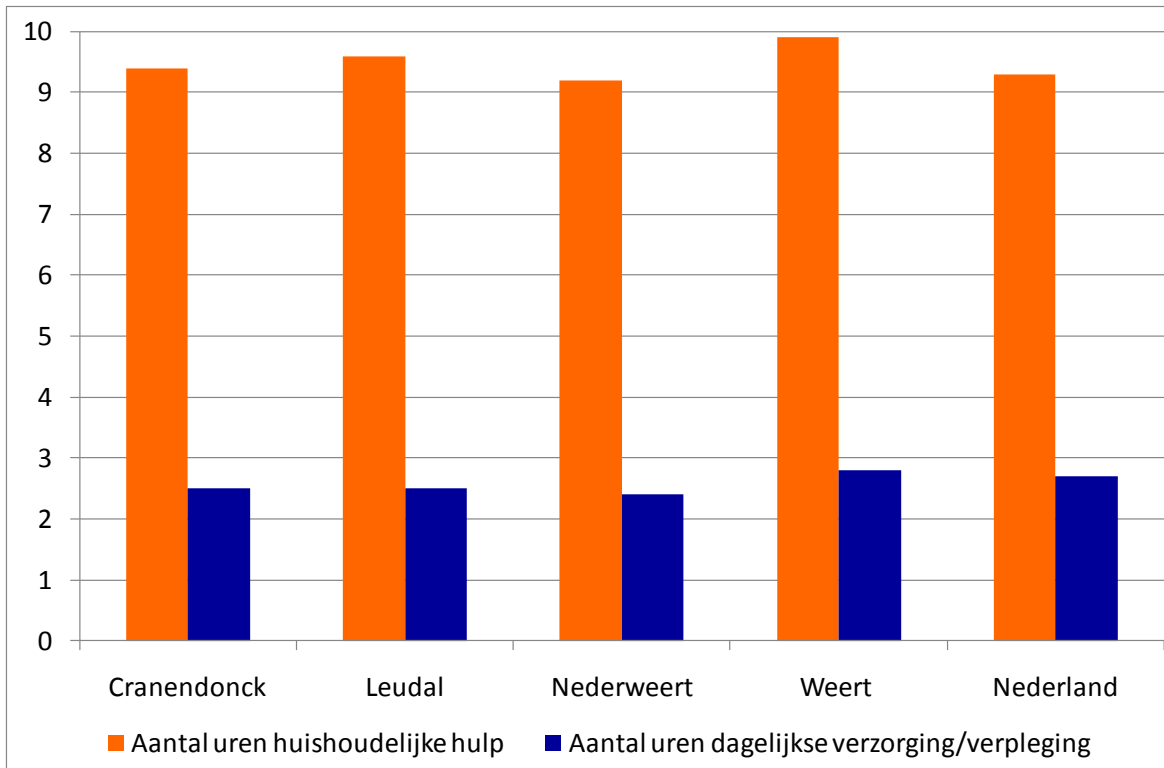
- In 2007 kwamen de meeste nieuwe ziektegevallen door infecties aan de bovenste luchtwegen. Daarnaast horen ook de nek- en rugklachten tot de aandoeningen met de hoogste incidentie.
- Op basis van gegevens uit zorgregistraties komen diabetes mellitus, artrose en coronaire hartziekten het meest voor in Nederland.
- Baarmoederhalskanker, maagkanker, AIDS en slokdarmkanker sluiten de rij.
- Hart- en vaatziekten, dementie en longproblemen bepalen de Top 5 van belangrijkste doodsoorzaken. De meeste mannen overlijden aan coronaire hartziekten en longkanker. De meeste vrouwen aan beroerte en dementie (2007).
- Psychische stoornissen vormen met 20,8% van de totale kosten de duurste diagnosegroep. Dementie en verstandelijke handicap zijn veruit de duurste ziekten binnen deze groep.
- Vooral psychische stoornissen, coronaire hartziekten, diabetes mellitus, beroerte en artrose gaan gepaard met verlies in kwaliteit van leven.

Bron: Nationaal Kompas van RIVM.

Gezondheidscijfers

- Circa 39% van de volwassenen in de regio W&C heeft overgewicht. In Noord-Limburg bedraagt dit 43%. Het aandeel mannen met overgewicht is groter dan het aandeel vrouwen.
- Circa 60% van de 55-plussers heeft overgewicht.
- In de regio W&C roken net zo veel volwassenen als in Noord-Limburg.
- Dit geldt ook voor overmatig alcoholgebruik. Mannen hebben meer last van overmatig alcoholgebruik dan vrouwen.
- Circa 10% van de volwassenen in de regio W&C ervaart zijn/haar gezondheid als matig of slecht, tegenover 13% in Noord-Limburg.
- Ruim een kwart van de 55-plussers ervaart zijn/haar gezondheid als matig of slecht.
- Circa 70% van de 55-plussers ervaart belemmeringen als gevolg van chronische aandoeningen.

Thuiszorg

- Het aantal uren huishoudelijke hulp ligt in de regio hoger dan in Nederland.
- Het aantal uren dagelijkse verzorging/verpleging ligt lager dan in Nederland.

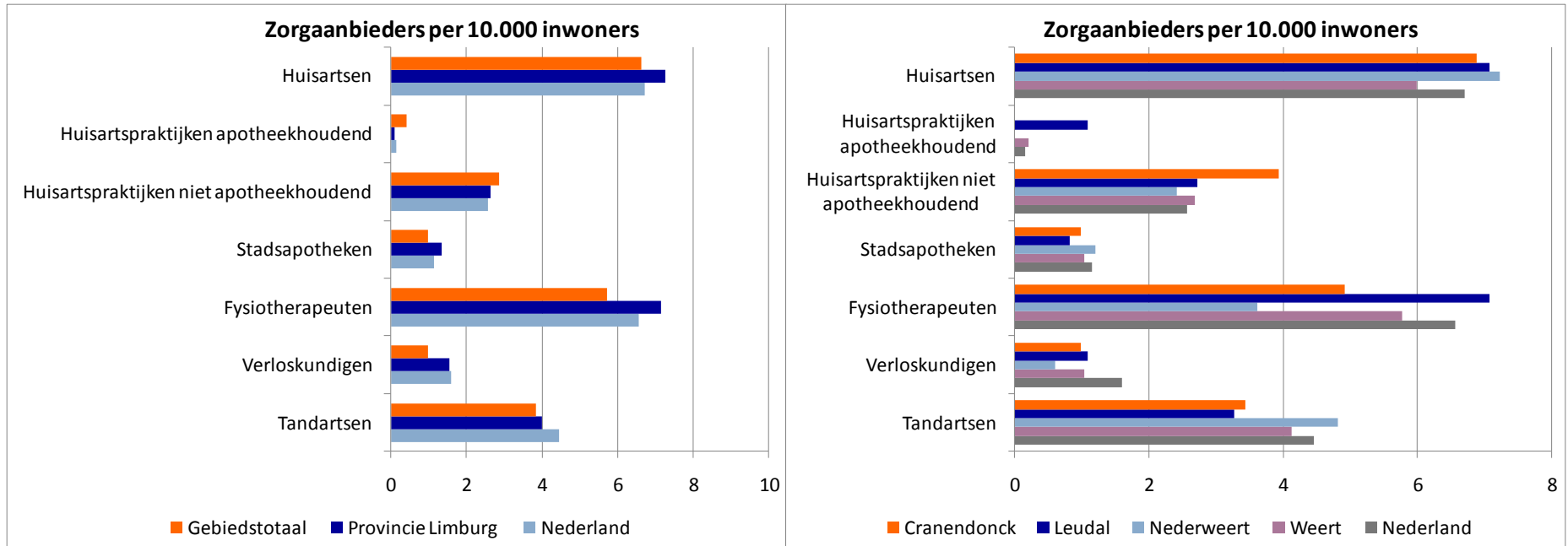
Mantelzorg

- Mantelzorg geven houdt in dat iemand gedurende langere tijd onbetaald zorg verleent aan een naaste. Het kan gaan om huishoudelijke hulp zoals het doen van boodschappen, maaltijden bereiden en schoonmaken. Het kan ook gaan om verzorging van een zieke of het verlenen van emotionele steun.
- Het aantal volwassenen dat in de regio W&C in de afgelopen 12 maanden mantelzorg heeft *ontvangen* is gelijk aan Noord-Limburg (3%).
- Circa 28% van de 75-plussers heeft mantelzorg ontvangen.
- Ook het aantal volwassenen dat in de regio W&C mantelzorg heeft *gegeven* is nagenoeg gelijk aan Noord-Limburg (12%). Mantelzorg wordt meer door vrouwen gegeven dan door mannen.

Zorgaanbod

Zorgaanbieders algemeen

- De regio W&C telt een gemiddeld aantal algemene zorgvoorzieningen.
- Het aantal huisartsen is in Cranendonck, Leudal en Nederweert relatief sterk vertegenwoordigd.
- Leudal heeft relatief veel fysiotherapeuten, en Nederweert heeft het meeste aantal tandartsen.

Huisartsentekort (landelijk)

- De komende jaren gaan veel mannelijke huisartsen met pensioen
- Veertig procent van de mannelijke huisartsen is ouder dan 55 jaar.
- De instroom van huisartsen bestaat voornamelijk uit vrouwen.
- Vrouwelijke huisartsen werken veelal parttime terwijl de pensionerende mannelijke collega's meestal fulltime werken.
- Daarnaast neemt de vergrijzing de komende jaren toe en daarmee ook de vraag naar huisartsenzorg. Hierdoor kan een tekort ontstaan.
- De overheid wil dit tekort tegengaan door bijvoorbeeld:
 - het vergroten van het aantal opleidingsplaatsen
 - het stimuleren van samenwerking tussen huisartsen en andere eerstelijnszorgaanbieders en met de tweedelijnszorg.
- Daarnaast komt de NZa met een voorstel om toetredingsdrempels in huisartsenzorg te verlagen waardoor bv. ook Arbo-artsen en sportartsen huisartsenzorg kunnen aanbieden.

Bron: Branche-informatie Rabobank, 2011.

Zorgaanbieders per plaats

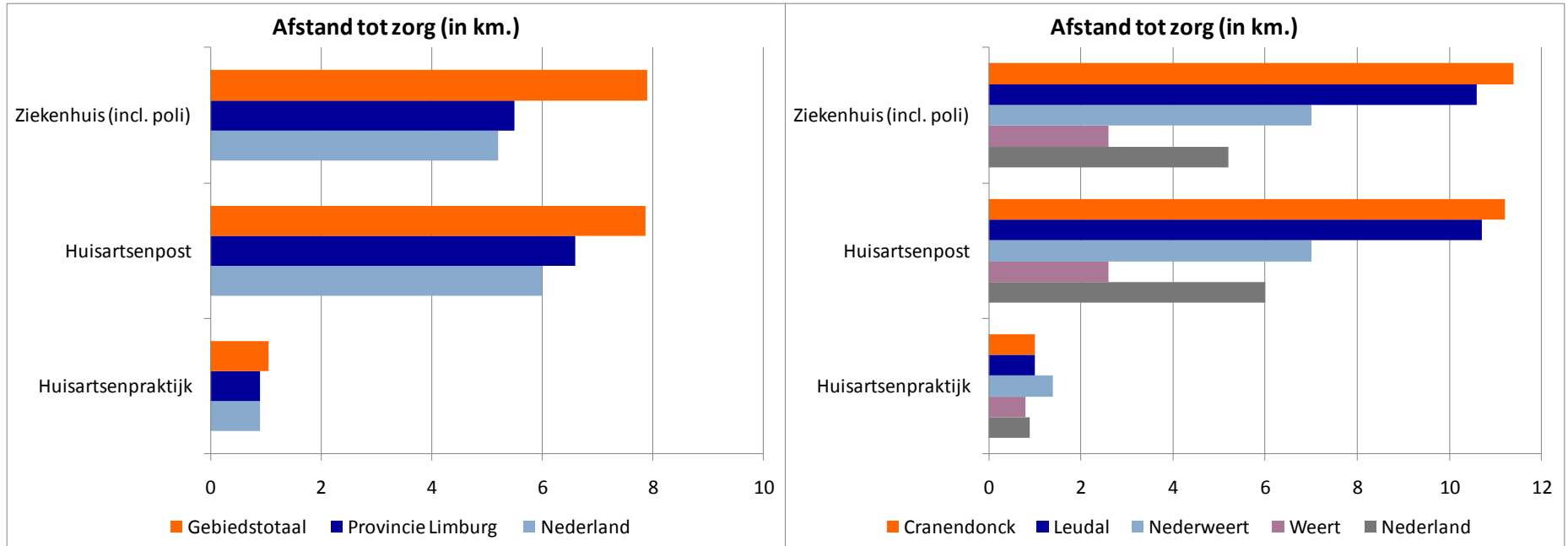

Rabobank

Gemeente	Plaats	Inwoners	Tandartsen	Verloskundi gen	Fysiotherap euten	Stadsapothe ken	Huisartsen
Cranendonck	Budel	9.065	4	1	5	1	6
Cranendonck	Budel Dorplein	1.535	0	0	0	0	0
Cranendonck	Budel-Schoot	2.110	0	0	1	0	0
Cranendonck	Gastel	665	0	0	0	0	0
Cranendonck	Maarheeze	5.265	3	1	3	1	6
Cranendonck	Soerendonk	1.700	0	0	1	0	2
Leudal	Baexem	2.680	0	2	1	0	2
Leudal	Buggenum	965	0	0	0	0	0
Leudal	Ell	1.490	0	0	1	0	0
Leudal	Grathem	1.745	1	1	1	0	3
Leudal	Haelen	4.295	3	1	2	1	4
Leudal	Haler	515	0	0	0	0	0
Leudal	Heibloem	855	0	0	0	0	0
Leudal	Heythuysen	6.530	2	0	3	1	5
Leudal	Horn	3.960	1	0	9	0	3
Leudal	Hunsel	985	0	0	0	0	0
Leudal	Ittervoort	1.870	1	0	2	0	3
Leudal	Kelpen-Oler	1.210	1	0	0	0	0
Leudal	Neer	3.440	1	0	0	1	2
Leudal	Neeritter	1.300	0	0	0	0	1
Leudal	Nunhem	690	1	0	3	0	0
Leudal	Roggel	4.205	1	0	4	0	3
Nederweert	Leveroy	995	0	0	0	0	0
Nederweert	Nederweert	9.990	7	1	4	2	12
Nederweert	Nederweert Eind	1.585	0	0	0	0	0
Nederweert	Ospel	4.035	1	0	2	0	0
Weert	Stramproy	5.140	4	0	2	0	7
Weert	Weert	43.320	16	5	26	5	22

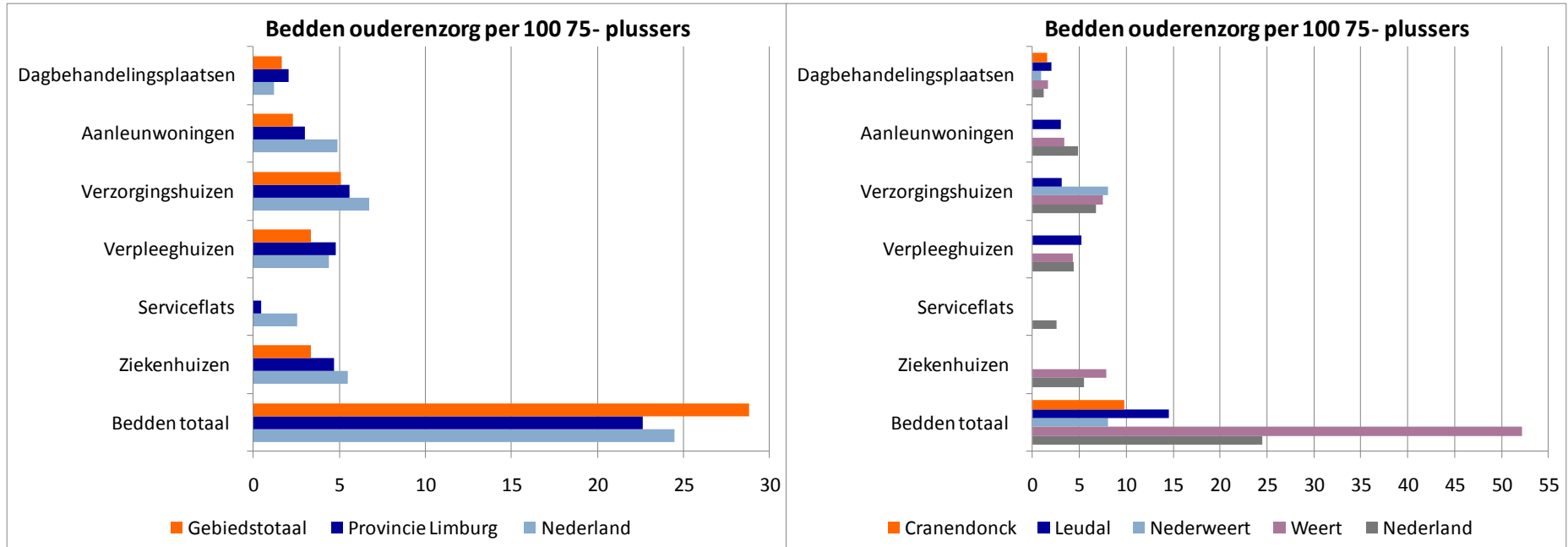
- Het zorgaanbod in de verschillende plaatsen ligt redelijk in de lijn met het aantal inwoners.
- Het zorgaanbod ontbreekt dan ook alleen in de allerkleinste kernen en wijken.

Bereikbaarheid zorgaanbod

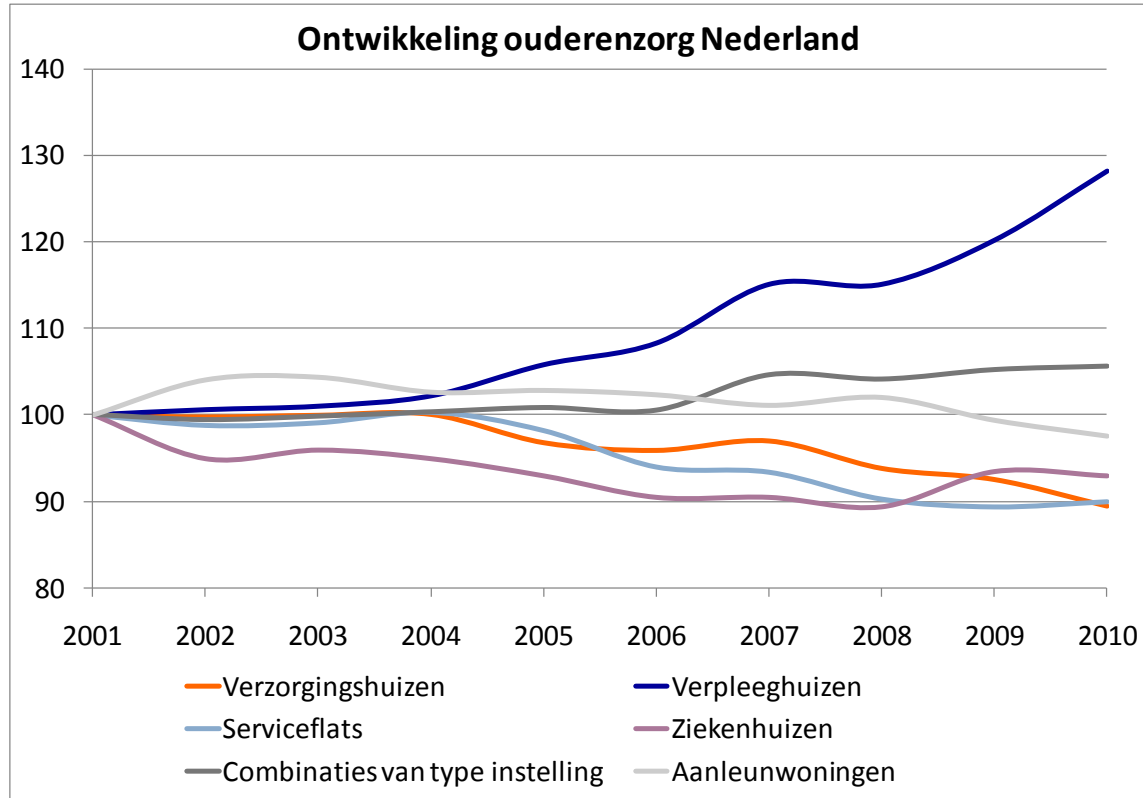
- De inwoners van Weert hoeven de kleinste afstand af te leggen tot een huisarts of een ziekenhuis.
- De inwoners van Cranendonck en Leudal moeten een behoorlijke afstand afleggen tot een huisartsenpost (voor avond-, nacht- en weekendspoeddiensten).

Ouderenzorg

- Vergeleken met het Nederlandse gemiddelde is Weert royaal voorzien van bedden in zorgvoorzieningen voor ouderen. Voor opname in een ziekenhuis is de regio afhankelijk van het St. Jans Gasthuis in Weert.
- Vooral het aantal aanleunwoningen en serviceflats in de regio is beperkt ten opzichte van het aantal 75-plussers in deze gemeenten.

Ouderenzorg landelijk

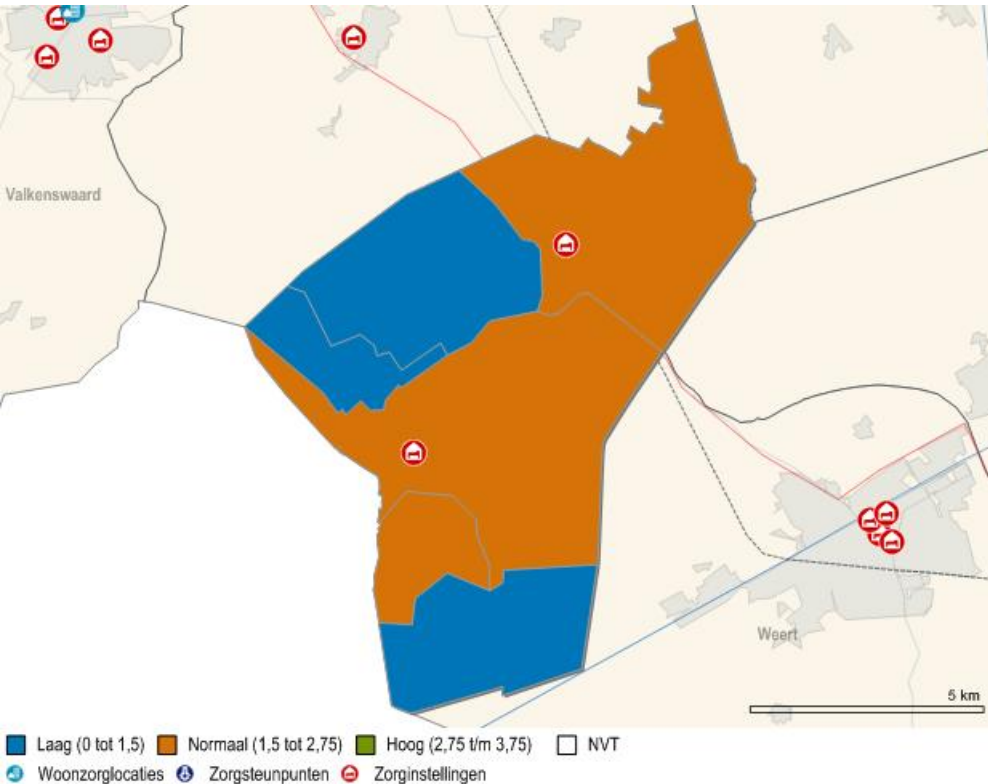

- Landelijk is er een ontwikkeling gaande van een toenemend aantal verpleeghuizen en een afnemend aantal verzorgingshuizen.

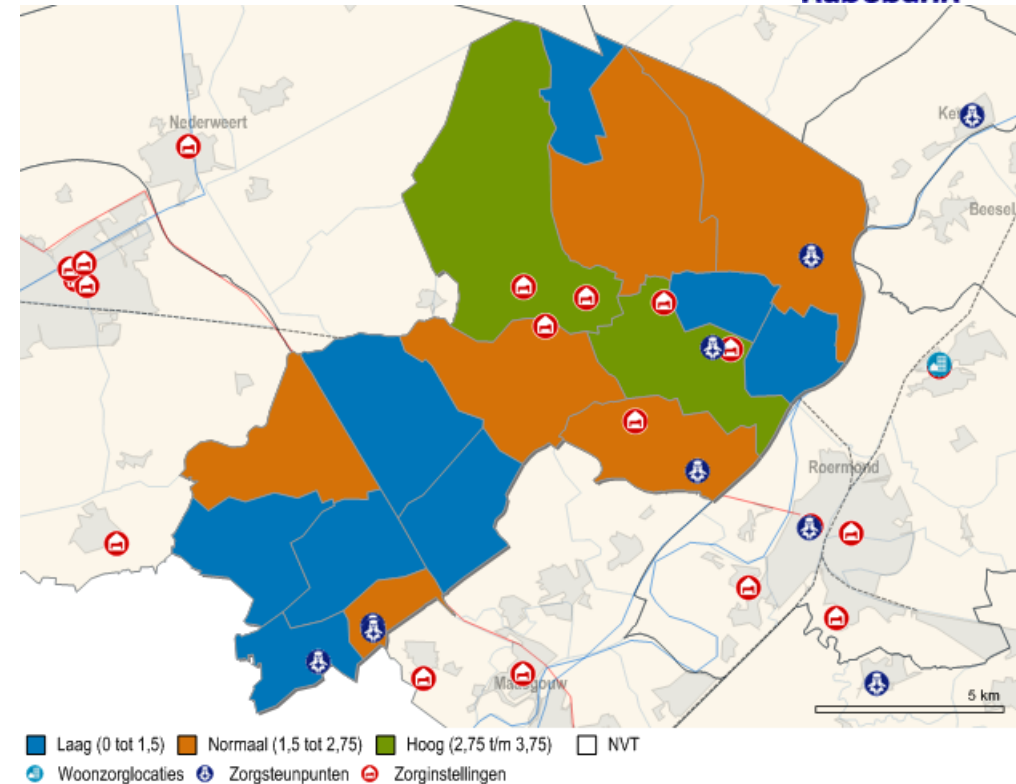
Ouderenvoorzieningen (1)

Ouderenvoorzieningen Cranendonck

Ouderenvoorzieningen Leudal

Waardering obv aanwezigheid aanleunwoningen (0,5), gezondheidscentrum (0,5), kruiswerk en thuiszorg (0,25), supermarkt (1), servicflat (0,5), OV-halte (1)

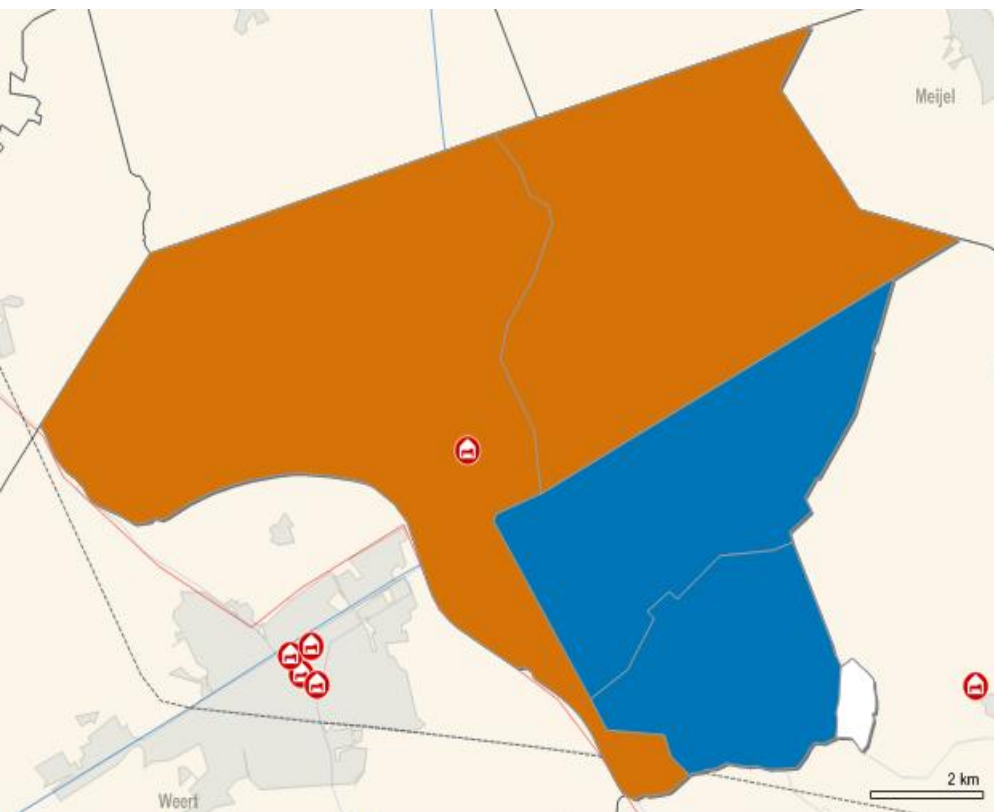
- In de regio beschikken Leudal en Weert over de meeste ouderenvoorzieningen.
- Leudal wenst als zorggemeente op de kaart te komen. Een van haar prioriteiten is het ontwikkelen van een zorgstrip (van Horn naar Heythuysen).

Rabobank

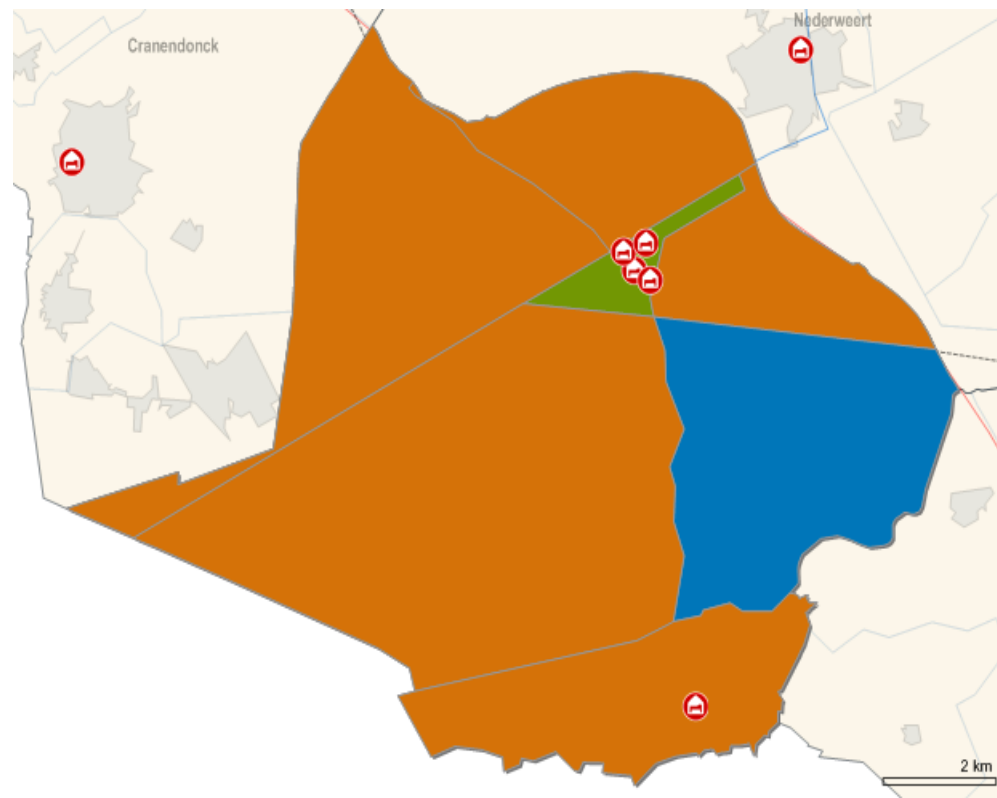
Ouderenvoorzieningen (2)

Ouderenvoorzieningen Nederweert

Laag (0 tot 1,5) Normaal (1,5 tot 2,75) Hoog (2,75 t/m 3,75) NVT
Woonzorglocaties Zorgsteunpunten Zorginstellingen

Ouderenvoorzieningen Weert

Laag (0 tot 1,5) Normaal (1,5 tot 2,75) Hoog (2,75 t/m 3,75) NVT
Woonzorglocaties Zorgsteunpunten Zorginstellingen

Innovatie in de zorg (1)

- Robuust stelt via de Robuust projectcall de eerstelijnszorgverleners in Zuid-Nederland ieder jaar in de gelegenheid projectideeën in te dienen voor projectsubsidie. Deze ideeën dienen gericht te zijn op versterking en/of vernieuwing van de eerstelijnszorg. Robuust is de koepelorganisatie van ROS'en Beyaert, Fast, Rose-Phoenix en Zee-bra. Het Zorggroepteam van Robuust begeleidt partijen die zorgprogramma's uitvoeren bij het professionaliseren van hun bedrijfsmatige organisatie.
- Om haar ambities op het gebied van de kenniseconomie te realiseren gaan de Provincie Limburg, de Universiteit Maastricht en het Maastricht Universitair Medisch Centrum de komende vijf jaar nauw samenwerken. Daartoe hebben de drie partijen een overeenkomst getekend met een investeringsagenda ter grootte van ruim € 430 miljoen. De investeringen worden vooral gepleegd in onder meer de Zuidlimburgse hightechplaatsen Chemelot in Sittard-Geleen en Maastricht Health Campus nabij het ziekenhuis.

Innovatie in de zorg (2)

- Om aan de toenemende zorgvraag te kunnen voldoen worden steeds meer zorgprocessen naar de thuissituatie verplaatst. Veel (toekomstige) ICT innovaties spelen zich af bij mensen thuis en hebben te maken met zelfdiagnose en zelfbehandeling. De afgelopen jaren zijn diverse projecten op het gebied van telezorg, telemedicine, e-health en domotica met wisselend succes uitgevoerd. Het doel is vrijwel altijd een combinatie van efficiëntere zorg, minder kosten, meer kwaliteit en vraaggestuurde dienstverlening met cliënten en patiënten in de hoofdrol om de grip op zorgprocessen te behouden.

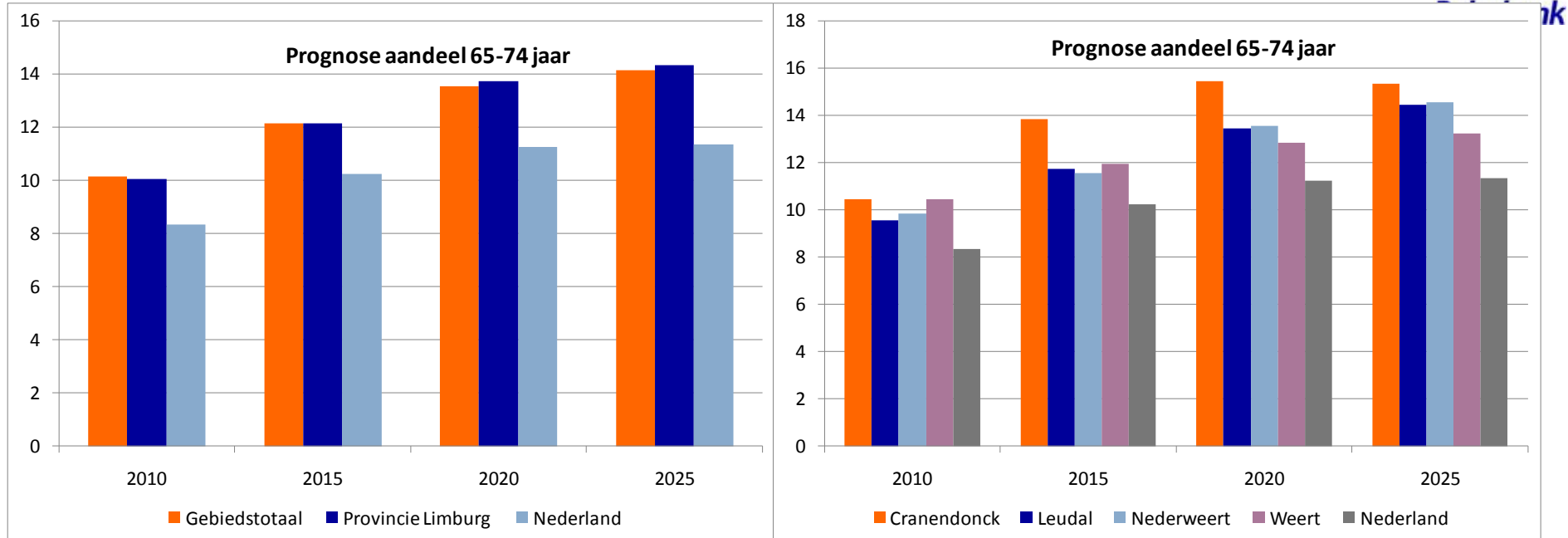

Rabobank

Zorgvraag (prognose)

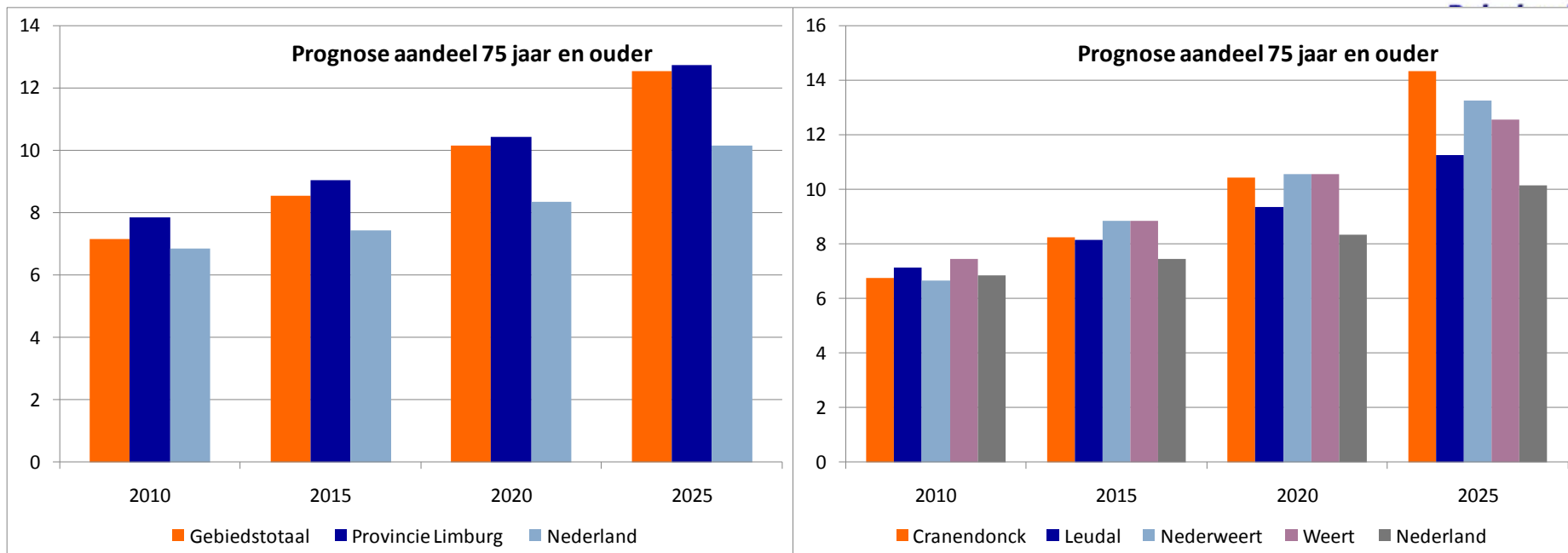

Vergrijzing (1)

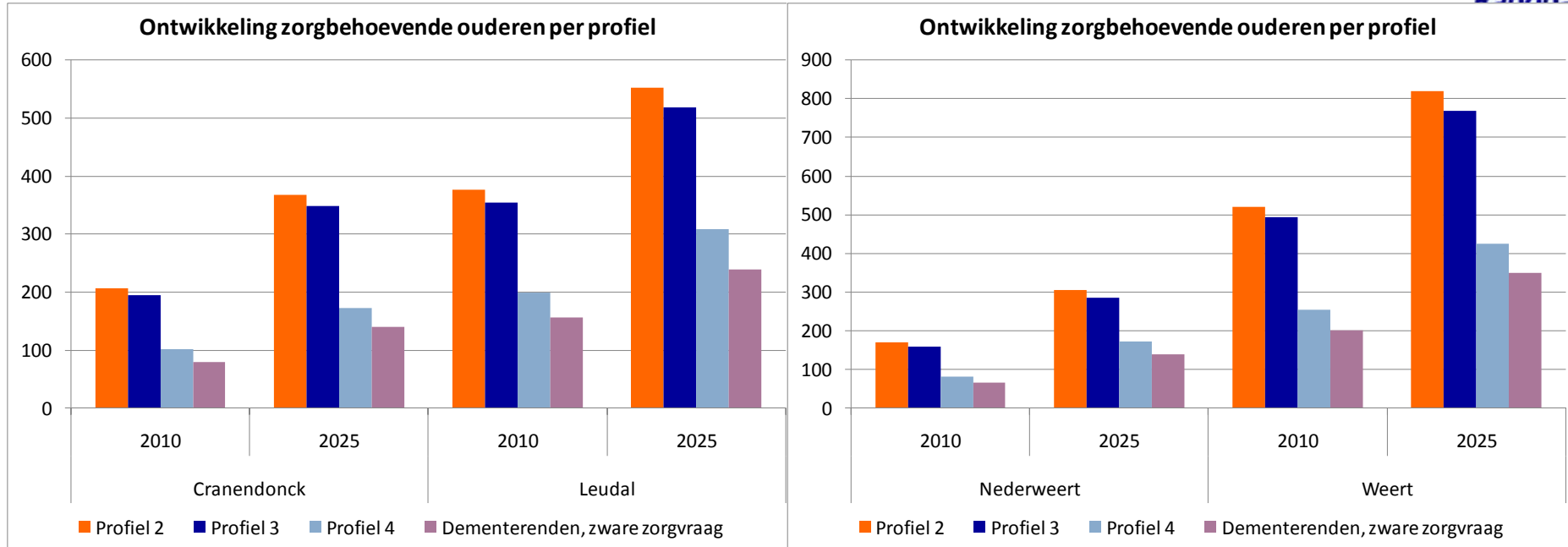
- Tot 2025 zal het aandeel 65-plussers in de regio W&C hoger zijn dan in Nederland.
- Binnen de regio is met name in de gemeente Cranendonck het aantal 65-plussers ten opzichte van de totale bevolking het hoogst.

Vergrijzing (2)

- Ook het aandeel 75-plussers in de regio W&C zal in 2025 hoger zijn dan in Nederland.
- Binnen de regio zal in 2025 het aandeel 75-plussers in Leudal het laagste zijn.

Ouderen per profiel

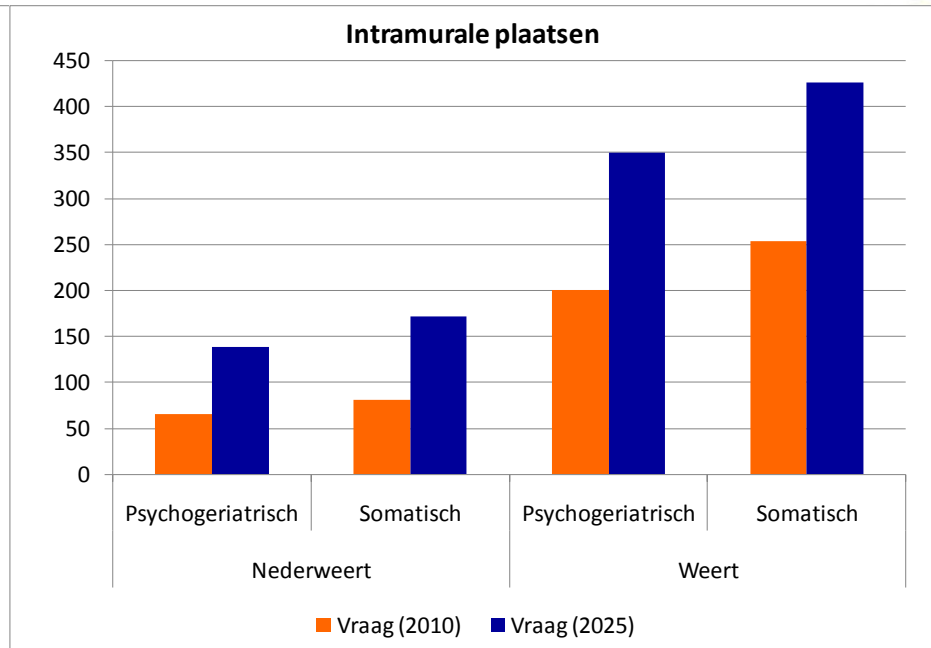
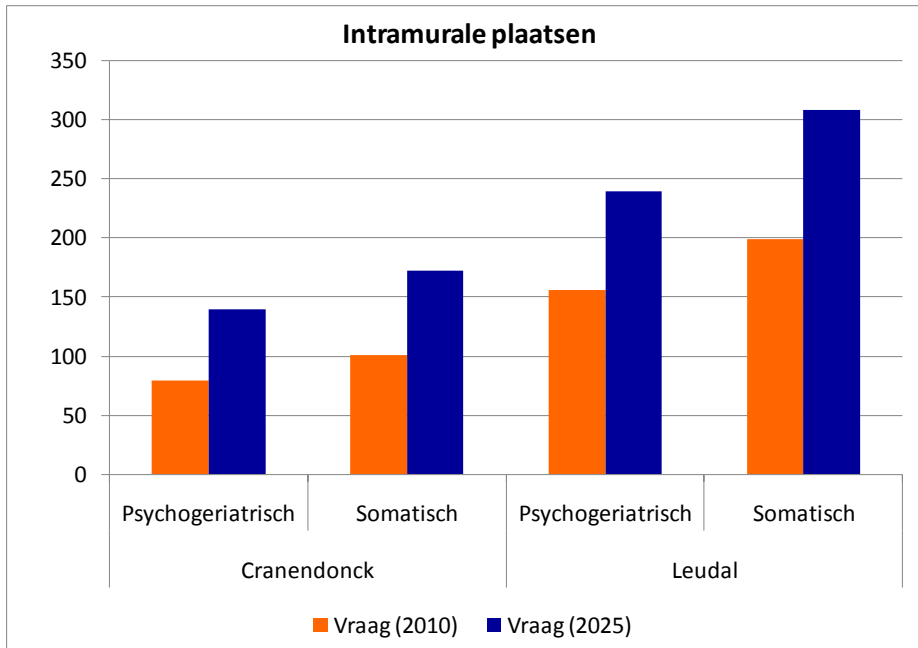
*Profiel 2: Ouderen met mobiliteitsproblemen die tenminste een geschikte (nultreden) woning nodig hebben;
 Profiel 3: Ouderen met mobiliteitsbeperkingen en beperkingen in de persoonlijke verzorging, die in principe zelfstandig kunnen wonen maar een zorgpost in de nabijheid nodig hebben voor (oproepbare) welzijn, zorg en diensten.
 Profiel 4: Ouderen met dusdanige somatische beperkingen dat een intramurale woonomgeving voor de hand ligt.*

- Het aantal zorgbehoevende ouderen zal tot 2025 in Weert met ruim een kwart toenemen.
- In de overige gemeenten zal het aantal zorgbehoevende ouderen in 2025 met circa 18% toenemen.

Intramurale gezondheidszorg

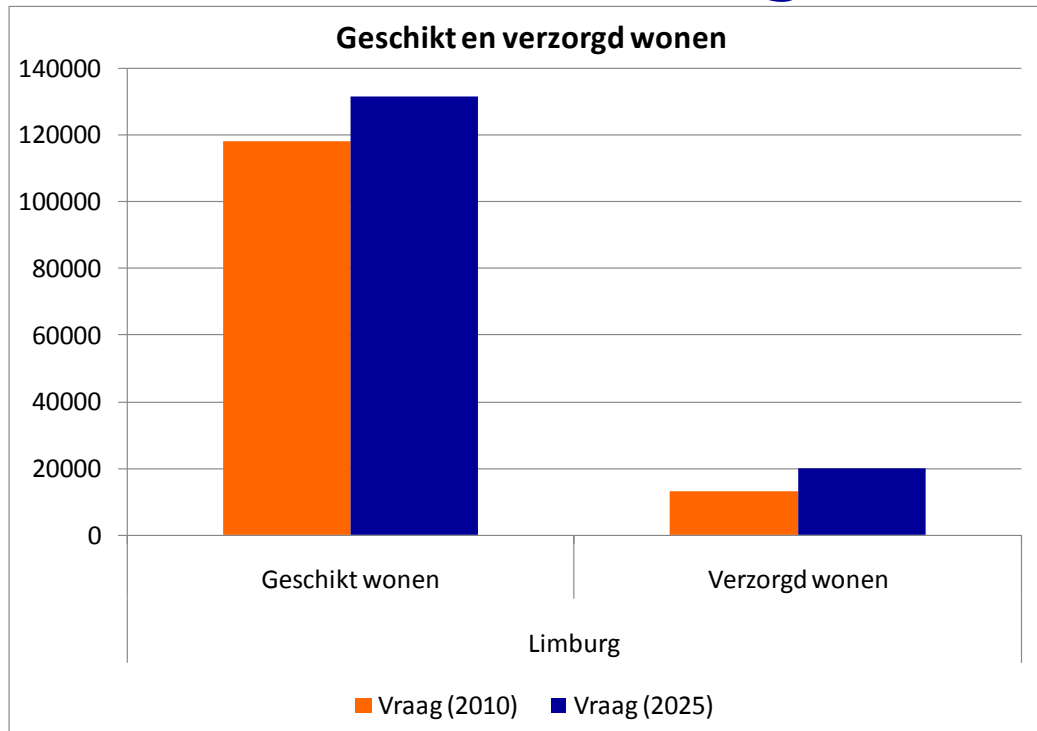

obank

- In 2025 zal in de regio W&C behoefte zijn aan circa 1.950 intramurale plaatsen. Dit is een toename van ruim 70%.
- Het huidige aanbod (van ruim 1.100 plaatsen) is hiervoor bij lange na niet toereikend.
- In de gemeente Weert neemt de vraag naar intramurale plaatsen in absolute zin het meeste toe.
- In Nederweert zal in 2025 behoefte zijn aan twee keer zoveel intramurale plaatsen dan nu het geval is.

Geschikt en verzorgd wonen

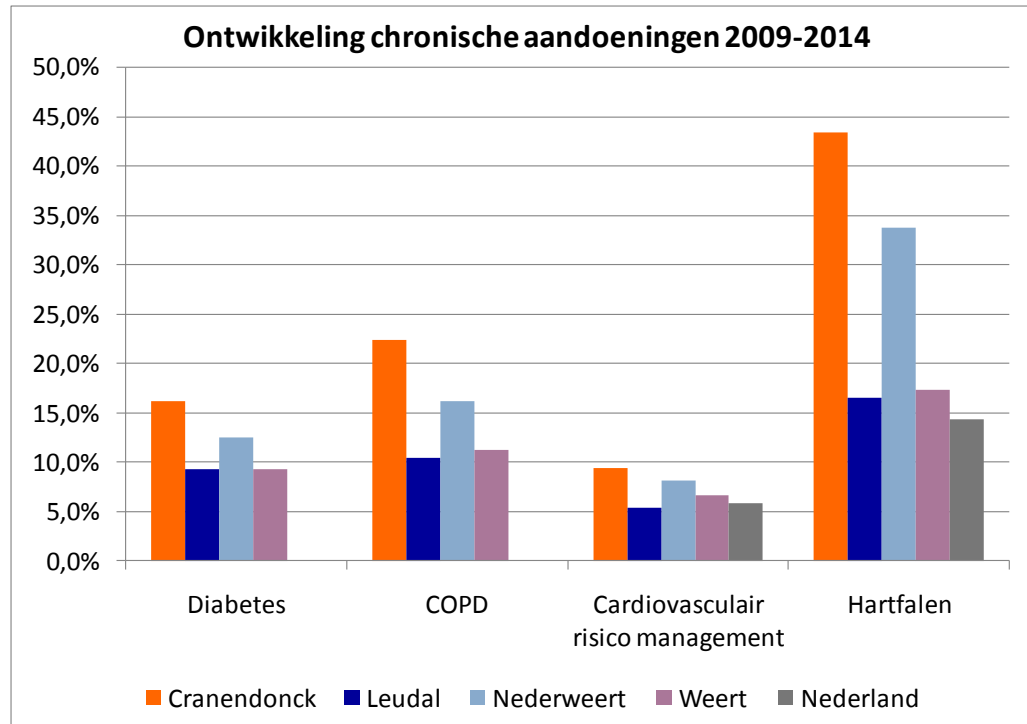

Verzorgd wonen: ouderenwoning waarbij het mogelijk is om via een nabij gelegen zorgsteunpunt verpleging of verzorging te ontvangen.

Geschikt wonen: zelfstandige woningen waarvan diverse kenmerken aangeven dat ze meer geschikt zijn voor ouderen en andere hulpbehoevenden dan gebruikelijke woningen.

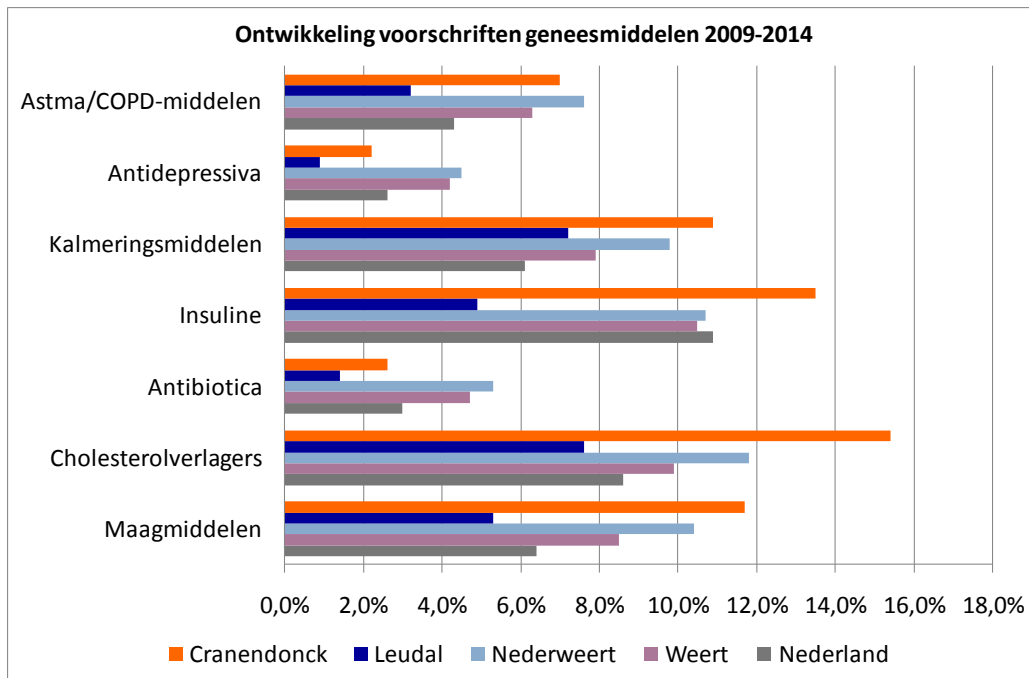
- De vraag naar geschikt en verzorgd wonen neemt in de provincie Limburg de komende 15 jaar toe.
- Naar verwachting zal dit ook voor de vier afzonderlijke gemeenten gelden.

Chronische aandoeningen

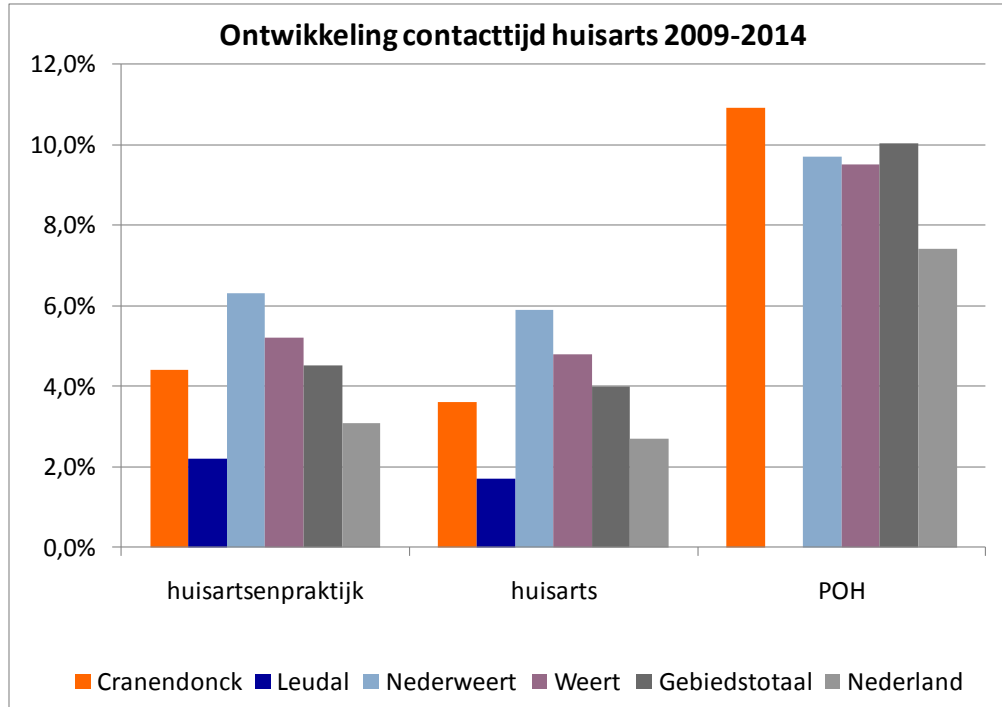
- De ontwikkeling van het aantal chronische aandoeningen tot 2014 ligt in de regio W&C boven het landelijke gemiddelde. Er is wel sprake van grote variatie binnen de regio.
- In de gemeente Cranendonck zal het aantal chronische aandoeningen het sterkst toenemen.
- Daarnaast valt in Cranendonck en Nederweert de forse groei van het aantal gevallen van hartfalen op.

Geneesmiddelengebruik

- De verwachte toename van het geneesmiddelengebruik tot 2014 zal in de regio W&C groter zijn dan in Nederland.
- De toename van het geneesmiddelengebruik zal het grootst zijn in Cranendonck en Nederweert.

Contacttijd huisarts

- De contacttijd met de huisarts neemt in de regio W&C (muv Leudal) meer toe dan in gemiddeld Nederland.
- Ook zal er de komende jaren in de regio W&C sprake zijn van een toename van het contact met de praktijkondersteuner. Deze toename zal ook hoger zijn dan in Nederland.

Rabobank

Arbeitsmarkt

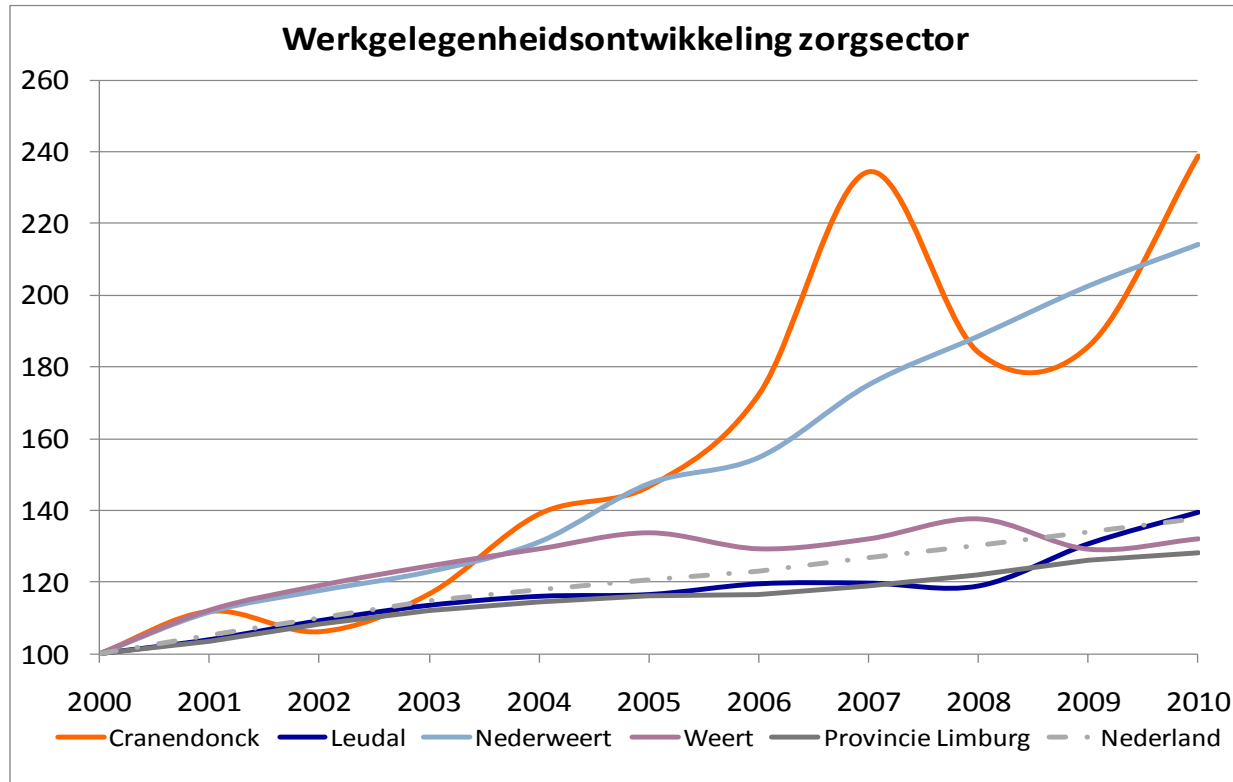
Arbeidsmarkt Nederlandse zorgsector

- De bevolking vergrijst waardoor de vraag naar zorg toeneemt.
- Tegelijkertijd wordt ook het personeel in de zorg ouder en vloeit af.
- Gevolg: een tekort aan verplegers en verzorgers, vooral op middelbaar niveau.
- Zonder maatregelen dreigt er in 2025 een tekort van 450.000 werknemers in de zorg.
- Er is stille hoop dat technologie een deel van het zorgtakenpakket kan overnemen.
- Deze techniek zal echter ook weer beheerd en aangestuurd moeten worden door personeel in staffuncties.

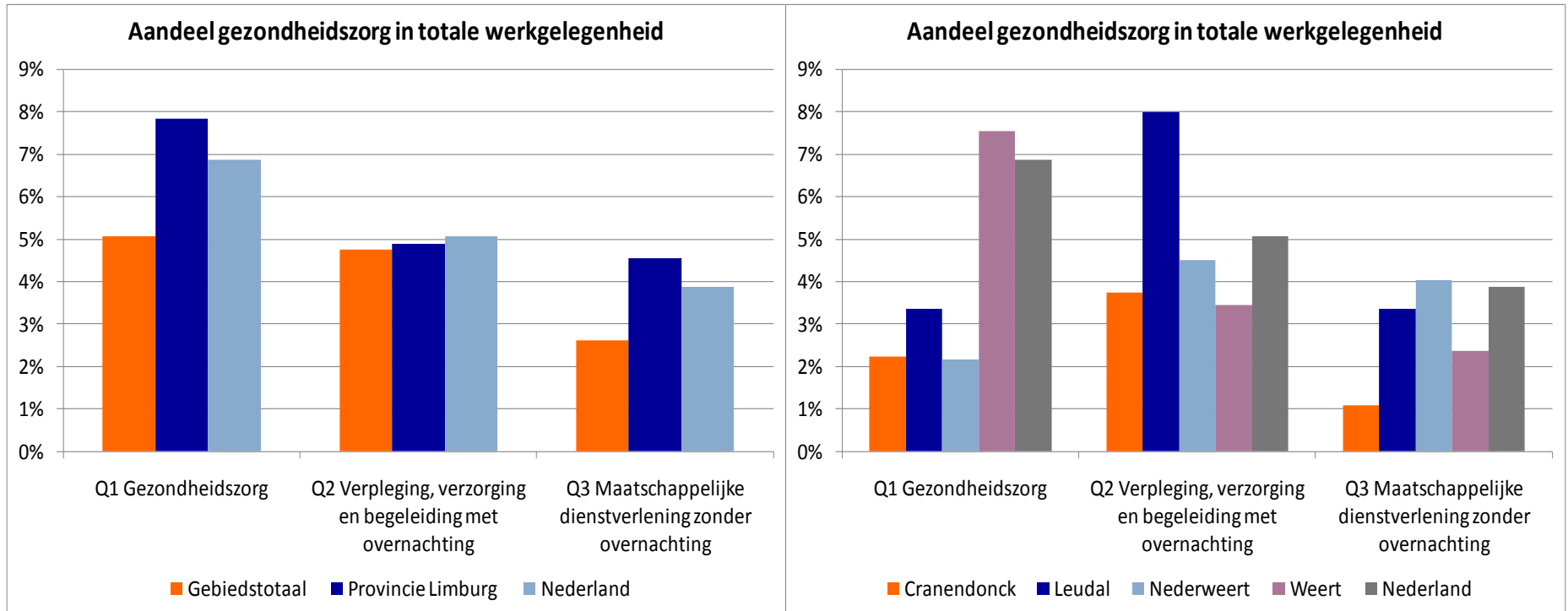
Bron: Rabobank, Diagnose 2025

Werkgelegenheidsontwikkeling zorg

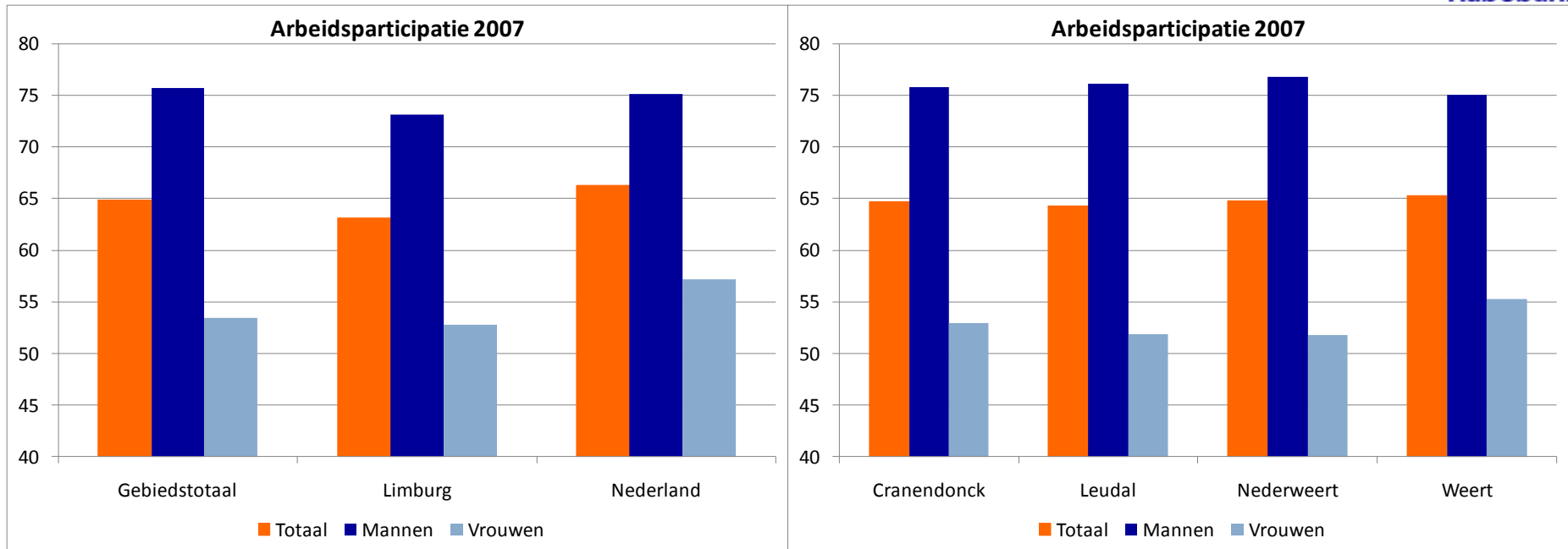
- Het aantal banen in de gezondheidszorg is de afgelopen tien jaar in de regio W&C met 45% toegenomen. W&C heeft hiermee een hogere banengroei gerealiseerd dan in Limburg en Nederland.
- Dit komt vooral voor rekening van Cranendonck en Nederweert. Weert heeft in relatieve zin een lagere werkgelegenheidsontwikkeling in de zorg doorgemaakt dan gemiddeld Nederland.
- Echter in absolute aantallen was de groei in Weert (met ruim 850 arbeidsplaatsen) het grootst.

Werkgelegenheidsbelang

- In de regio W&C heeft de gezondheidszorg een kleiner belang in de werkgelegenheid dan in Limburg en Nederland.
- In Leudal valt meer dan de helft van het aantal zorgbanen in de categorie 'verpleging en verzorging met overnachting'.

Arbeidsparticipatie (1)

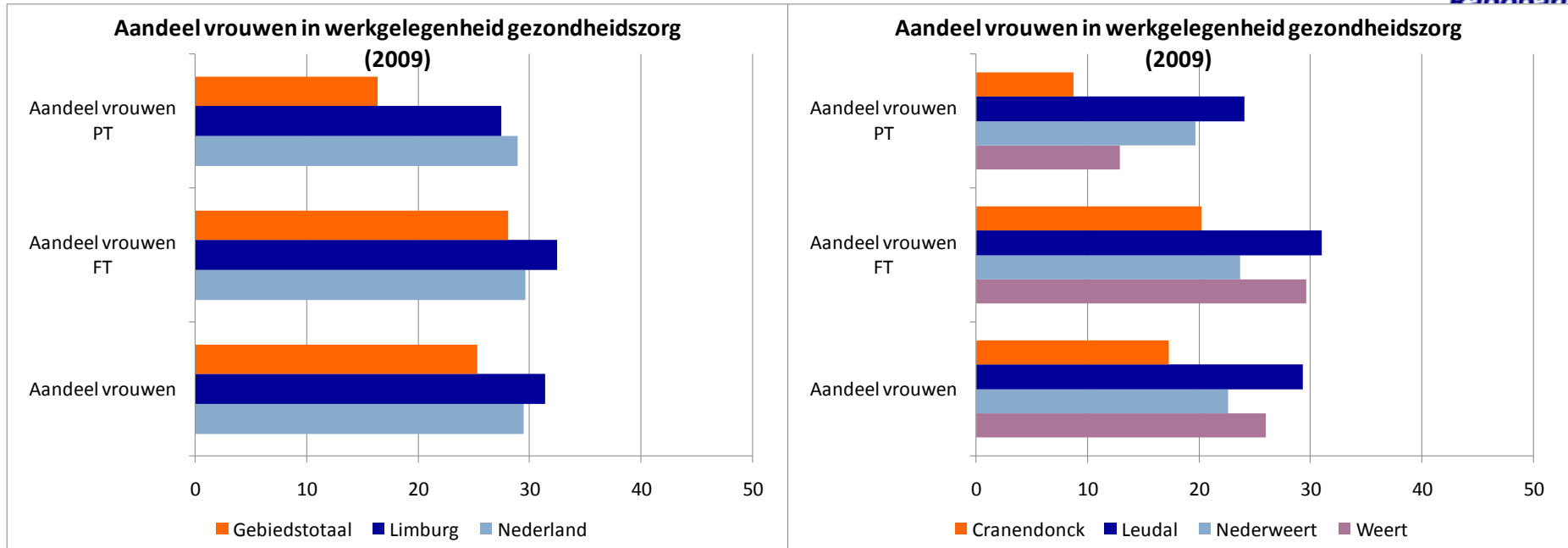

- In de regio W&C is de arbeidsparticipatie hoger dan in Limburg maar lager dan in Nederland.
- Vooral de arbeidsparticipatie onder vrouwen ligt lager. Die van de mannen ligt hoger dan in Nederland.
- Binnen de regio is de arbeidsparticipatie van vrouwen in Weert het hoogste.

Arbeidsparticipatie vrouwen (2)

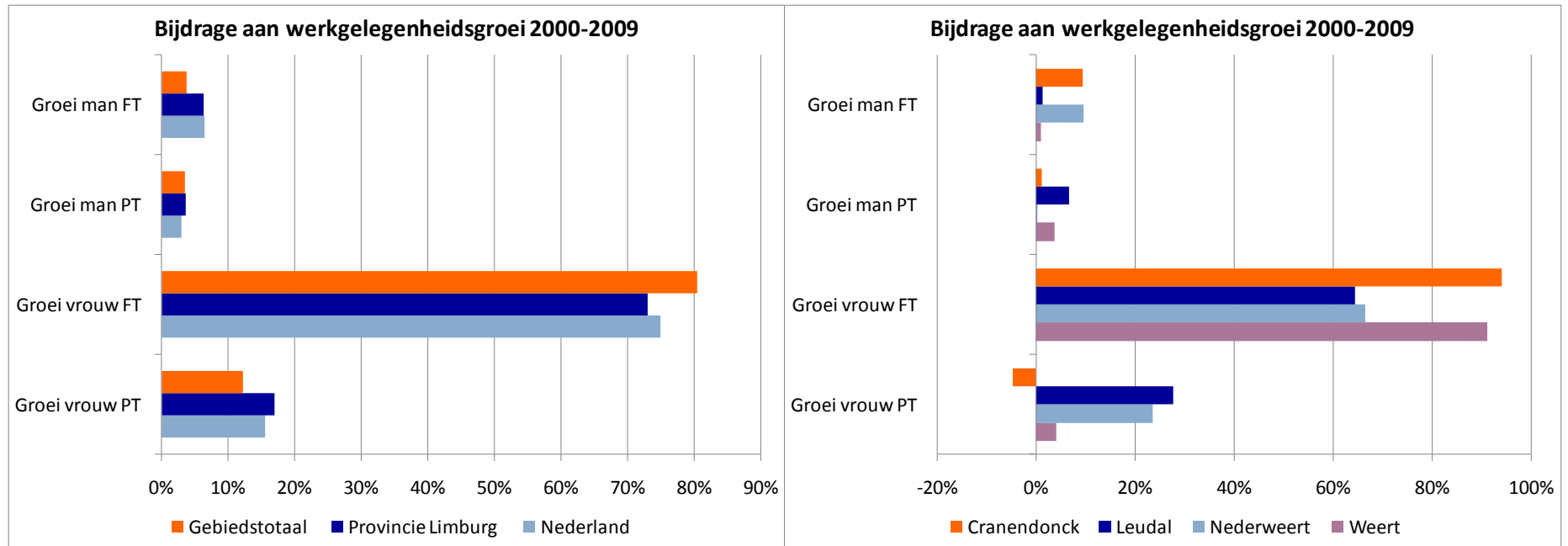

Rabobank

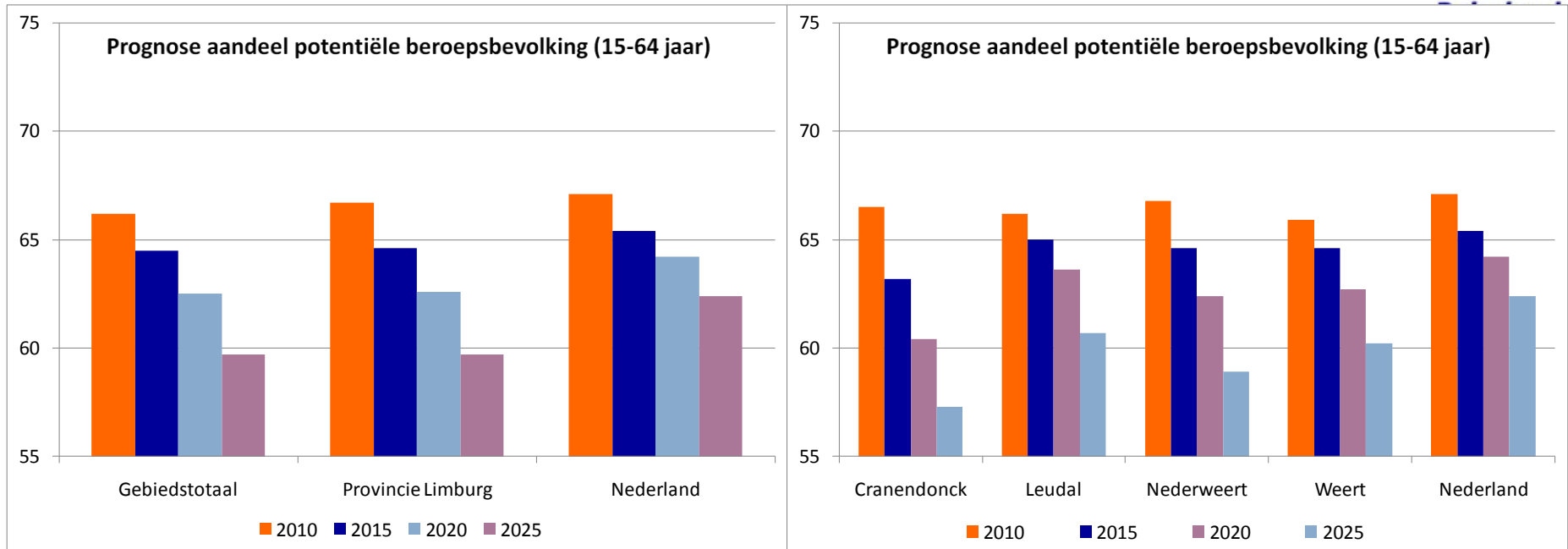
- Het aandeel vrouwen dat werkzaam is in de zorgsector, is in de regio W&C kleiner dan in Limburg en Nederland het geval is.
- Binnen de regio is het aandeel vrouwen dat werkzaam is in de gezondheidszorg het hoogste in Leudal en het laagste in Cranendonck.

Arbeidsparticipatie vrouwen (3)

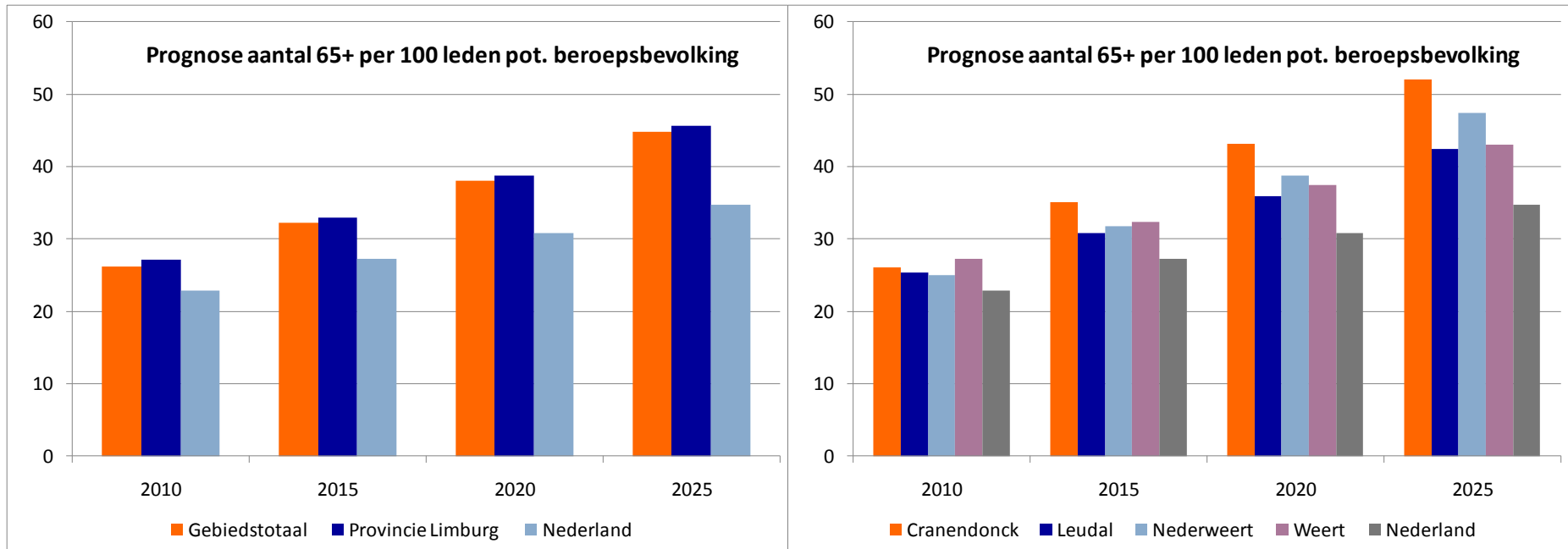
- De groei van de zorgsector in de regio W&C is bijna volledig ingevuld door fulltime werkende vrouwen.
- In Cranendonck was er sprake van krimp van de werkgelegenheid van parttime banen die door vrouwen werden ingevuld.

Potentiële beroepsbevolking

- Het belang van de potentiële beroepsbevolking is in de regio W&C anno 2010 ongeveer gelijk aan dat van Nederland. De komende jaren zal dit verder afnemen.
- De afname in Leudal blijft beperkt waardoor het aandeel van deze bevolkingsgroep hier in 2025 rond het landelijke gemiddelde zal komen te liggen (61%).
- In Cranendonck zal nog slechts 57% van de bevolking tot de potentiële beroepsbevolking behoren.

Grijze druk

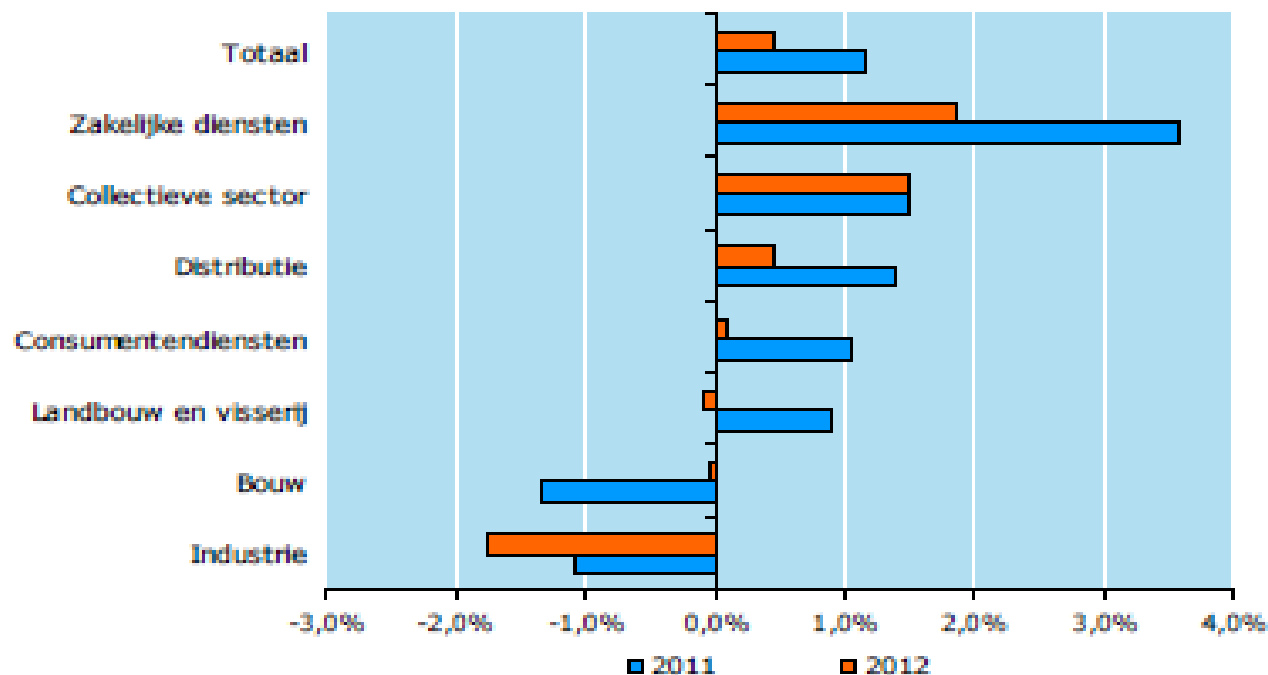

- Er is op dit moment al sprake van een relatief hoge grijze druk in de regio W&C.
- Deze neemt de komende jaren verder toe en ook sterker dan landelijk.
- In Cranendonck is de verhouding tussen de potentiële beroepsbevolking en senioren in 2025 helemaal uit balans.

Werkgelegenheidsprognose

Verwachte werkgelegenheidsontwikkeling Noord- en Midden-Limburg

- In de regio Noord- en Midden-Limburg zal het aantal beschikbare banen in de gezondheidszorg dit jaar verder groeien.
- De sectoren zorg/welzijn, industrie en zakelijke dienstverlening hebben in deze regio het grootste aantal werknemers tussen de 55 en 65 jaar.
- De werkloosheid was in alle vier gemeenten in juni 2011 relatief laag: 4,5% in Cranendonck, 3,4% in Leudal, en 4,1% in Nederweert en 4,9% in Weert

Samenvatting

Zorgvraag en -aanbod

Vraag

- De regio W&C is sterk vergrijsd.
- De regio W&C telt weinig niet-westerse allochtonen.
- De bevolking van de regio W&C is relatief laag opgeleid.
- In de regio worden betrekkelijk veel geneesmiddelen voorgeschreven.
- Het aantal huisartscontacten ligt boven het landelijke gemiddelde.

Aanbod

- Alle vier gemeenten beschikken over een gemiddeld aantal zorgvoorzieningen.
- In Cranendonck en Leudal is de afstand tot de dichtstbijzijnde huisartsenpost relatief groot.
- Vergeleken met de rest van Nederland beschikt de regio W&C over veel zorgvoorzieningen voor ouderen.

Vooruitzichten zorgvraag

- De vergrijzing van de bevolking in de regio W&C zal de komende jaren onverminderd doorgaan.
- Het aantal zorgbehoevende ouderen neemt de komende 15 jaar dan ook fors toe.
- Het huidige aanbod van intramurale zorgvoorzieningen is bij lange na niet toereikend voor de vraag die hier in 2025 naar zal zijn.
- Per saldo zal tot 2014 het aantal chronische aandoeningen sneller toenemen dan landelijk. Wel zit hierin een grote variatie tussen de verschillende gemeenten.
- De toename van het geneesmiddelengebruik zal in de regio W&C tot 2014 groter zijn dan landelijk. In Cranendonck en Leudal zal dit fors toenemen.
- Ook de toename van de contacttijd met de huisarts zal in deze periode groter zijn dan in Nederland.

Arbeidsmarkt

- In de regio W&C zijn relatief minder mensen in de zorg werkzaam dan in Limburg en Nederland. Dit geldt vooral voor de gemeente Cranendonck.
- In Cranendonck en Nederweert is de zorgsector het afgelopen decennium het sterkst gegroeid.
- Vergeleken met de provincie Limburg en Nederland is de arbeidsparticipatie onder vrouwen in de regio W&C laag.
- Wel vullen zij een relatief groot deel van de zorgbanen in. Net als in de rest van Nederland hebben vrouwen een groot deel van de banengroei in deze sector ingevuld.
- De grijze druk neemt in de regio sterker toe dan landelijk.
- In 2025 zullen in de regio W&C 100 leden van de potentiële beroepsbevolking ruim 45 65-plussers moeten “verzorgen”.

Bronnen

- Abf
- Abf - Primos
- Adresboek VVZS
- CBS
- Dendrite
- Horizonline
- LISA
- Nivel
- UWV
- Rabobank
- RIVM
- www.WijLimburg.nl
- www.fasteerstelij.nl
- www.managementkennisbank.nl
- GGD Noord-Limburg